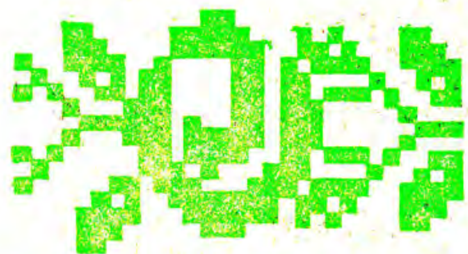
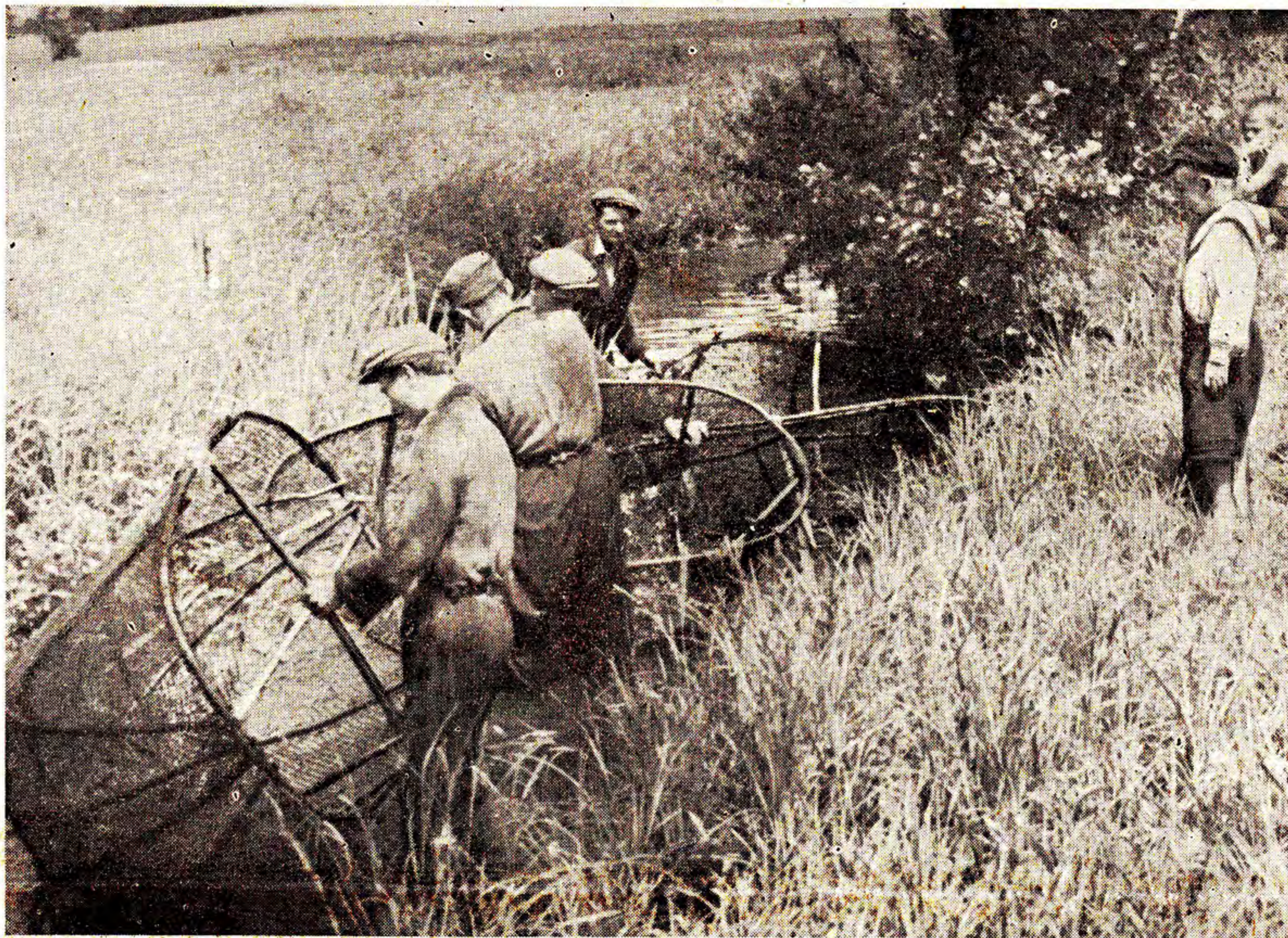

Ніва

ГОД I № 18 БЕЛАСТОК, 1 ЛІПЕНЯ 1956 г. ЦАНА 60 гр.

На рацэ Белай у Бельскім павеце. *Фото — Ю. Лей*

Сёння ў нумары

А. ЦЁТКА

Вершы

Музыкант беларускі

Заграю на дудцы,
Вытну на гармоні,
Заплачу на скрыпцы
Аб мужчыцкай долі.
Надта-ж ужо цяжка,
Душа з гора рвецца,
Слёзы так і льюцца,
Сэрца з болю б'ецца.
Ну і грай-жа, скрыпка,
Хай ляціць там песня,
Або свет пачуе,
Або душа трэсне.
Скрыпка хутка плача —
Аж лес лемантуе,
Толькі яе ноты
Сыты не пачуе.
Хаця-ж і пачуе —
Музыканта злае:
«Глядзі. ён, хамула,
Аб роўнасці бае».
Ды так сыпну смыкам,
Як агнём па струнах,
Што ад майго грання
Людзі енкнуць ў трунах.
Ну, дык плач-жа, скрыпка,
Мо' паны пачуюць,
Як хамы без хлеба,
Без страхі начуюць.
І зацяў музыка
Смыкам ды па струнах —
Пташкі задрыжэлі,
Пчолы сціхлі ў вуллях.
Музыкант галосіць,
Скрыпка не махлюе,
Хутка «хамску» песню
Увесь свет пачуе.

Вам, суседзі

Вам, суседзі, вам, кумочкі,
Беларусы-галубочкі,
Пяю з сэрца, падцінайце,
Вы грамадай голас дайце.
Зложым песню цэлым людам.
Выйдзе пекна, стане цудам.
Як свет светам яшчэ стаў,
Такой песні не слухаў:
Восем, дзевяць... і мільён
Грудзей зльецца ў адзін тон,
Дадуць песню, а ў ёй труд.
Доля, жыцце. Ці-ж не цуд?
Ад вякоў мы, братцы, спалі,
А тут разам заспявалі.

На магіле

На магіле ўзыйду дубам,
Пачну шаптаць братнім губам
Аб іх долі, аб свабодзе,
Стану песняй у народзе!
Пастух дудку з мяне скруціць,
Як заграе, кроў замуціць,
Як заенчыць, кожны стане:
«Што за гранне, што за гранне?
Што то будзе, што то будзе
З гэтай песні ў нашым людзе!»
Гостры зубы, як-бы з пілы,
Колюць, рэжуць, цягнуць жылы,
Смаляць, паляць, пякуць, студзяць,
Старых, малых са сна будзяць.
Як на вуглях кожны стане:
«Што за гранне, што за гранне?
Што то будзе, што то будзе
З гэтай песні ў нашым людзе!»
Ліст дубовы пад хлеб сцелюць,
Жолудзь яго ў жорнах мелюць,
А дзе з дуба хоць пылінка, —
Грудзь трасецца, як асінка;
А дзе толькі дудка свішча, —
Людзі бягуць, як на йгрышча,
Як на дзіва кожны стане:
«Што за гранне, што за гранне?
Што то будзе, што то будзе
З гэтай песні ў нашым людзе!»

ШТОТЫДНЁВІК БЕЛАРУСКАГА ГРАМАДСКА-КУЛЬТУРНАГА ТАВАРЫСТВА

Усякая ўсячына

На што чакае?

16 чэрвеня г. г. ў англійскай газеце «Дэйлі Уоркэр» быў змешчаны каментарый аб дэбатах палаты абшчын па пытанню раззбраення. А вось фрагмент яго: — «Савецкі Саюз, заявіў, што на працягу 18 месяцаў зменшыць свае ўзброеныя сілы на 1 850 000. Нашыя кансерватыўныя палітыкі ўстанаўліваюць, быццам гэта дзеля таго, што Савецкі Саюз не можа ўтрымліваць толькі людзей пад зброяй, а па другое — хоча пашырыць сваю прамысловасць...

...Савецкі Саюз гаворыць: „Мы ўжо сваё зрабілі. Цяпер чарга на вас". Калі кансерватысты гэтага не робяць, то на што мы — англійскі народ чакаем? На што? Хіба аж пакуль прымусім адыйсці сэр Ідэна і яго ўрад?"

Палітык

Усе ведаем з друку пана П'ера Пужада — правадыра французскага фашысцкага руху. Крычаў, патрабаваў, гаманіў, агітаваў. І вось . Як паведамляе заходні друк, 11 чэрвеня г. г. П'ер Пужад апыніўся перад судом у Парыжы за тое, што... адмовіўся аплочваць належны яму падатак (бо трэба ведаць, што Пужад з'яўляецца краўцом). Прысуд прадугледжвае 2 гады турэмнага зняволення.

Ну што-ж, калі пасадзяць, — акажацца, што адпаведны чалавек на адпаведным месцы...

Гэта цікава

Французскі друк паведамляе, што ў кожным годзе 25 мільёнаў людзей на зямным шары вучыцца чытаць. У сучасны момант агульная колькасць умеючых чытаць людзей складае лік 1 мільярда 300 мільёнаў асоб, г. зн. палавіна ўсяго чалавецтва. Далей даведаемся, што 3/4 пісаных твораў паходзіць усяго толькі з 10 краін: Савецкага Саюза, Злучаных Штатаў Амерыкі, Францыі, Кітая, Індыі, Італіі, Японіі, Галандыі, Нямеччыны і Англіі. 70 прац перакладаў робіцца ўсяго толькі на чатыры мовы: англійскую, нямецкую, рускую і французскую.

Падрыўная работа

Чытачы напэўна яшчэ памятаюць вядомую афёру тунеля, які зрабілі амерыканцы ў шпіёнскіх мэтах на тэрыторыю Германскай Дэмакратычнай Рэспублікі і такім чынам імкнуліся падслухоўваць тэлефонныя размовы савецкіх вайсковых атрадаў.

Публікуючы падрабязнасці гэтай афёры, газета «Юманітэ» з 17.VI. г. г. паведамляе, што большасць падслухоўваючых апаратаў мела знак «МЭМ мейдэ ін Эйгдянд».

У сувязі з гэтым, Джон Фостар сакратар прафсаюза металістаў Вялікабрытаніі, заявіў; «Калі-б англійскія металісты ведалі да чаго ўжываюцца іх матэрыялы, якія яны выробляюць, напэўна абурыліся-б і супроцьставіліся-б гэтаму.

Англійскі рабочы клас не дазволіць каб яго выкарысталі ў правакацыі супроць рабочых Савецкага Саюза і Германскай Дэмакратычнай Рэспублікі".

Панская гульня

Вось паведамленне з англійскай газеты «Дэйлі Мэіль» з 26.V. г. г., якое публікуем у цэласці, без каментарыяў: «Была ўжо поўнач, калі на баль які адбыўся пры вул. Стэнгоўпгэйт 6, прыбыў князь з 17-ці гадовай міс Марыкай Гонкінсон.

Баль быў наладжаны графіняй Антанінай дэ Сальс і паняй Пелінэ Эйрэ, для сваіх дачок. Праз некалькі хвілін пасля прыбыцця князя, некалькі гасцей выліла шампанскае за акно, якое выходзіла на вул. Керзона Правадыром гэтай гульні з'яўляўся сам князь. Піў да палавіны чаркі, а рэшту выліваў на вуліцу.

Хутка пачаліся скаргі прахожых".

Тыдзень у фотааб'ектыве

Свята авіяцыі СССР.

На здымку: Фрагмент дэманстрацыі на аэрадроме ў Тушыно. Дэсант з гэлікаптэраў.

Фота — ЦАФ

25 г. м. прыбыў у Маскву па запрашэнню Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР і Старшыні Прэзідыума К. Е. Варашылава, шах Ірана Магамед Рэза Паглеві разам з жонкай.

На здымку: К. Е. Варашылаў і Н. А. Булганін вітаюць шаха Ірана.

ЦАФ — Тэлефота

XXV Міжнародны Кірмаш у Познані

Павільён Венгерскай Народнай Рэспублікі.

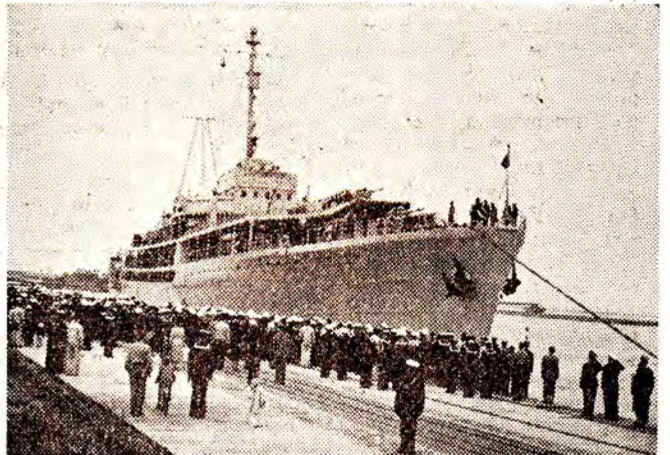
На здымку: Стойбішча з радыёвым і электратэхнічным абарудаваннем.

ЦАФ — фото — Кандрацкі

На здымку: Каір — фрагмент горада.

ЦАФ — фото Янік.

23 чэрвеня 1956 г. прыбыў з візітам у Гдыню школьны карабель югаслаўянскага вайсковага марскога флота „Галеб", які адбывае вучэбны рэйс на Балтыцкім моры.

Экіпаж югаслаўянскага карабля — госця польскай школы — марскога вайсковага флота — будзе прымаць удзел у свяце „Дні мора" на Гданскім узбярэжжы.

На здымку: Прывітанне карабля ў Гдынскім порце.

ЦАФ — фото — Укляеўскі

20 чэрвеня г. г. Ваяводскія камендантуры МО пачалі выдаваць і штэмпляваць пашпарты ўсім тым, якія стараюцца аб паездку заграніцу.

На здымку: У Ваяводскай камендантуры МО ў Варшаве — працаўнік секцыі заграпічных пашпартаў абслугоўвае інтэрэсантаў.

У першы дзень да 12 гадзіны было прынята каля 200 прашэнняў і пададзена дзесяткі інфармацый.

ЦАФ, фото — Моттль.

Да выбараў на прэзідэнта ЗША

Асёл — сімвал дэмакратычнай партыі і слон — сімвал рэспубліканскай партыі, апынуліся насупраць сябе: набліжаюцца выбары, пачынаецца выбарчая кампанія. Зразумела, па-амерыканску...

Ніжэй змяшчаем некалькі заўваг і прыкмет на гэтую тэму сталага карэспандэнта французскай газеты „Юманітэ" у ЗША, Ю. Старобіна.

Амерыканцы, якія 6 лістапада г. г. прыдуць да выбіральных урн, мала ўдзяляюць увагі гэтаму, што называюць „палітыкай". Зрэшты гэтае слова мае зусім іншае значэнне ніж у нас, у Еўропе або ў Азіі. Што два або чатыры гады краіну ахоплівае своеасаблівы крызіс: пачынаецца хваляванне, выдаткоўваецца значныя сумы грошай, арганізуецца спецыяльныя перадачы па тэлебачанню.

Людзі, якія робяць выбары, маюць супольную назву: называецца іх „палітыкамі", што гэта нельга залічыць да гонару.

Радавы амерыканец да палітыкі адносіцца вельмі скептычна таму, што на яго думку, лёсы асабістага быту ў асноўным не з'яўляюцца публічнай справай. Лічыць ён, што чалавек, які дае або адбірае працу з'яўляецца важнейшым ад чалавека на якога галасуе.

Толькі тады, калі галасаванне тычыцца такіх праблемаў, як атрыманне працы, цэн, вайны або міру — тады амерыканцы прымаюць палітыку сур'ёзна. Інакш кажучы, спраўджаецца заўвага Карла Маркса, які яшчэ 75 гадоў таму сказаў, што амерыканцы маюць магчымасць што чатыры гады выбіраць тых, якія іх не прадстаўнічаюць...

Прыглядзімся бліжэй да структуры выбараў.

Дэмакраты і рэспубліканцы не з'яўляюцца партыямі ў нашым уяўленні, а аб'яднаннямі дзелавых людзей. Арганізацыя і адміністрацыя ў кожным з 48 штатаў мае ў пэўным сэнсе, аўтаномію і кожны з 48 губернатараў мае ў распараджэнні магутны палітычны апарат. Менавіта, гэтыя арганізацыі ў кожным штаце выбіраюць сваіх дэлегатаў у краёвую канвенцыю, якая выбірае потым кандыдатаў на прэзідэнта і віцэпрэзідэнта. 1 жніўня г. г., дэмакраты збяруцца ў Чыкаго, пасля чаго, 20 жніўня ў Сан Франціско адбудзецца кангрэс рэспубліканскай партыі, дзе верхаводы розных адценяў партыі зробяць пагадненне.

Ці Рычард Ніксам будзе на спісе рэспубліканскай партыі побач Эйзенхаўэра залежыць ад барацьбы, якую разыграюць рэспубліканскія прадстаўнікі з Каліфорніі.

Выбарчыя правы ў кожным штаце з'яўляюцца рознымі. Аднака-ж заўсёды і ўсюды за плячыма верхаводаў і кіраўнікоў таіцца вялікі капітал. Здараецца так, што гэты самы капітал аказвае падтрымку адначасна для двух партый. Капітал гэты з'яўляецца часта „беспартыйным" і ўспамагае абодва цэнтры барацьбы.

У сучасны момант існуе магчымасць стварэння трэцяй партыі. Справа ў вялікай групе расістаў з поўдня якія не хочуць прызнаць пастановы Вярхоўнага суда забараняючай сегрэгацыю неграў і белых у школах і грамадскіх установах.

Варта тут прыпомніць, што гэтая група ў 1948 годзе ад імя чатырох штатаў поўдня, адмовіла ў аказанні падтрымкі для кандыдата дэмакратычнай партыі — Трумана.

Справы замежнай палітыкі не з'яўляюцца для сучаснага працоўнага амерыканца справамі найважнейшымі. У гэтай галіне рэспубліканцы маюць перавагу дзякуючы папулярнасці Эйзенхаўэра, які выступае ў якасці абаронцы „свабоднага свету". Замест спаборнічання з Эйзенхаўэрам на тэму міру або вайны дэмакраты апавяшчаюць, што Эйзенхаўэр „нямы" у адносінах да СССР і на славах дамагаецца змяншэння ваеннага бюджэту.

Галоўнымі справамі з'яўляецца аднак унутраныя справы. Пазіцыя рэспублікан была моцна пахіснутая ў выніку таго, што сярод фермераў панує вялікае нездавальненне 25 працэнтным зніжэннем цэн на сельскагаспадарчыя вырабы і змяншэнню іх даходаў на 15 прац. Фермеры дамагаюцца ад урада вярнуць папярэднія цэны. Пагражаюць яны парваннем з рэспубліканскай партыяй і аб'яднаннем з дэмакратамі. З другога боку не могуць таму, што існуюць у іх рознагалоссі адносна негрыцянскай праблемы.

Хаця толькі 13 прац. насельніцтва ЗША працуе на сельскай гаспадарцы (пераважна ў 12 цэнтральных штатах краіны) то аднак на 531 т. зв. „вялікіх электараў" 153 паходзіць менавіта з гэтых акругаў. У 1952 г. рэспубліканцы ўпершыню на працягу 20 гадоў, здабылі ўплывы ў „фермерскіх штатах".

Але апошнія ўступныя выбары паказалі, што сітуацыя сур'ёзна змянілася. Таму на набліжаючымся кангрэсе рэспубліканскай партыі справа сітуацыі фермераў — як далікатная — наогул не будзе абмяркоўвацца. З другога зноў боку калі ўзяць пад ўвагу тое, што прафсаюзны рух больш сімпатызуе да дэмакратычнай партыі, дойдзем да вываду, што адбываецца збліжэнне між фермерамі а прафсаюзнікамі.

А гэта ўжо з'яўляецца сілай.

Зрэшты дэмакратычная партыя ва ўнутры сама раздзёртая. Газета „Н'ю Йорк Таймс" з 8 красавіка, у сувязі з гэтым так пісала: „У сучасны момант дэмакратычная партыя і ў далейшым з'яўляецца раздзёртай канфедэрацыяй ваенных плямён."

На поўдні гэтая партыя з'яўляецца абаронцам феадалізма і расізму, на поўначы, асабліва з часоў Рузвельта, зрабілася яна абаронцам сярэдніх класаў, мяшчан і прафсаюзнікаў.

Такім чынам, дэмакраты поўдня і поўначы раздзяляюцца ў асноўных поглядах. Павялічэнне негрыцянскай эміграцыі на поўнач і на захад яшчэ больш ускладняе справу. Аблічана, што каля 4 мільёнаў неграў на поўначы мае права галасаваць. Знаходзяцца яны ў такіх важных гарадах як Н'ю Йорк, Філадэльфія, Дэтройт, Чыкаго, а гэтыя гарады маюць вялікі ўплыў на вынікі выбараў. Вось, напрыклад у Чыкаго чатыры гады таму, дэмакраты атрымалі 1 мільён галасоў а рэспубліканцы 838,000. А з гэтага 156.000 неграў галасавала на дэмакратаў..

Калі-б палавіна гэтых галасоў была дадзена не ім, рэспубліканцы страцілі-б трох членаў кангрэсу.

Якія будуць вынікі, цяжка прадбачыць. Адно з'яўляецца пэўным: падзеі ў Еўропе і канец „халоднай вайны" мабыць у значанай ступені паўплываюць на суадносіны ў ЗША...

З Савецкай БЕЛАРУСІ

Экскурсія ў Белавежскую пушчу

Як радаваліся рэбяты, калі на школьны двор заехаў аўтобус мотавелазавода! На аўтобусе шэфаў школьнікі накіроўваліся ў далёкую экскурсію — у Белавежскую пушчу. Ехалі разам з рэбятамі іх настаўнікі — географы, гісторыкі, літаратары.

Цікавым быў маршрут. Праязджалі экскурсанты праз Мухавец, Лясную, Ясельду. Першы прывал зрабілі ў Картуз-Бярозе.

Калі-ж прыбылі на месца, экскурсанты пайшлі ў музей Белавежскай пушчы. Там яны пазнаёміліся з гістарычным мінулым і сучасным запаведніка, а затым накіраваліся ў сам запаведнік, дзе назіралі за зубрамі, аленямі, казулямі. Зачараваў рэбят раслінны свет запаведніка. Яны распытвалі экскурсаводаў, рабілі запісы, замалёўкі ў свае памятныя кніжкі.

На зваротным шляху пабывалі юныя экскурсанты ў Брэсце, агледзелі яго вуліцы, плошчы, дамы, хадзілі ў Брэсцкую крэпасць, у якой змагаліся бясстрашныя героі ў часы Вялікай Айчыннай вайны.

Многа новых уражанняў прывезлі рэбяты. Гэтая экскурсія выклікала ў рэбят вялікае жаданне падарожнічаць, вывучаць свой край. Гэта яны і зробяць у час летніх канікул.

П. СЫТОЎ.

Пенсіянеры едуць на курорты

МАЛАДЗЕЧНА. — У Маладзечанскім гарадскім аддзеле сацыяльнага забеспячэння ўручылі бясплатную пуцёўку ў санаторый Кемеры (Рыжскае ўзмор'е) інваліду працы Івану Ільічу Ткачэнку. Яму-ж беззваротна выдадзены грошы на праезд па чыгунцы туды і назад. Цяпер па бясплатнай пуцёўцы адпачывае ў санаторыі «Атраднае» Калінінградскай вобласці інвалід Айчыннай вайны пенсіянер Нікалай Аляксандравіч Голуб.

Сёлета па пуцёўках раённых і гарадскіх аддзелаў сацыяльнага забеспячэння пабывалі ў санаторыях і дамах адпачынку 82 пенсіянеры, інваліды працы і вайны. Многія пенсіянеры атрымалі адначасовую грашовую дапамогу.

БЕЛАРУСКІЯ БАЯНЫ

Быў час, калі не было ні гэтай светлай і прасторнай майстэрні, ні гэтых варштатаў з мноствам розных прылад, ні брыгадзіраў і вахцёраў, а была цесная, абшытая дошкамі будка, у якой мясцовы ўмелец Нікалай Суднік рамантаваў старыя гармонікі.

— Дзе-ж твае вучні? Дзе новыя гармонікі, аб якіх ты гаварыў? — пыталіся тады знаёмыя.

— Будуць! — спакойна басіў Мікалай. — Вось перабярэмся ў новую майстэрню — і ўся Беларусь пачуе пра нашых маладых умельцаў.

Мінула шэсць год.

Мікалай Суднік, цяпер старшы майстар арцелі «Беларускі гармонік», дапамагае калектыву наладжаць масавы выпуск баянаў. Стары, але бадзёры яшчэ, ён ад цямна да цямна не выходзіць з эксперыментальнага цэха.

— Ну як? — цікавіцца старшыня арцелі.

— Паслухай, — адказвае стары, і, схіліўшы на бок галаву, пачынае іграць. Старшыня на пальчыках падыходзіць да стала, сядае.

— Гэта той, што вы дома рабілі?

— Га? — баяніст узняў галаву, усміхаецца: — Той баянчык, таварыш старшыня, я сыну аддаў. Ён-жа ў мяне, лічыце, сапраўдны музыкант і цяпер недзе ажно ў Разані новымі песнямі людзей радуе. А я... Словам абавязацельства, якое ўзялі на сябе рабочыя нашай арцелі будзе выканана: трыста баянаў да канца года мы зробім.

Першыя пробныя шэсць інструментаў — справа рук вучняў Мікалая Судніка. Маладыя, гарачыя да работы, яны часта хваляваліся, калі што-небудзь не ладзілася. Усё трэба было падпарадкаваць адной мэце: наладзіць выпуск прыгожых і высокаякасных беларускіх баянаў. Наладчыкі Уладзімір Якубоўскі і Міхаіл Гайдукевіч падчышчалі, дапасоўвалі, бракавалі галасы і зноў браліся за напільнікі: тое, што падыходзіла для звычайных гармонікаў, у баяне глухла, рэзала слых.

— Мусіць, нічога не выйдзе, — гарачыліся сталяры і зборшчыкі — У нас-жа яшчэ і станкоў адпаведных няма.

— Будуць, — супакойваў маладых умельцаў дзядзька Мікалай. — А калі што-якое, дык і на варштатах з гэтай дробяззю справімся. Бацька майго дзеда Раман быў парабкам і ўпотай ад пана ў канюшні зрабіў сабе такі гармонік, што, як салавей, спяваў

— Баян — не гармонік, у баяне і галасоў больш.

— Дык і нас-жа, майстроў цяпер больш. Вывучайце тэхналогію матэрыялаў. Метал, з якога мы робім галасы, надзвычай чуткі: ледзь што не так — уся работа гіне

У вольны ад працы час рабочыя арцелі сумесна абмяркоўвалі вынікі сваіх пошукаў. Многія з іх пабывалі ў Туле, дзе пад кіраўніцтвам праслаўленых рускіх майстроў удасканальвалі сваё майстэрства. Да голасу гэтых рабочых прыслухоўваецца ўвесь калектыў. Яны, як і Мікалай Суднік, ужо нямала зрабілі для таго, каб заваяваць добрую славу свайму прадпрыемству. Праўда, у параўнанні з тульскімі, першыя беларускія гармонікі і баяны былі менш мілагучнымі. Але тыя, што неўзабаве будуць запушчаны ў масавую вытворчасць, задаволяць кожнага аматара музыкі.

— Да канца шостай пяцігодкі наша арцель вырасце ў буйнае прадпрыемства, — гаворыць старшыня праўлення. — Мы будзем даваць краіне 20 тысяч гармонікаў і баянаў у год.

— А калі поўнасцю пераабсталюем сталярню, дык і больш дамо, — не без гонару заяўляе Мікалай Суднік. — Новае жыццё вярнула ў наш горад песню, дык няхай гармонікі нясуць яе ў кожную хату.

А БАЖКО

Выканалі поўгадовы дзяржаўны план нарыхтовак і закупак мяса

Ажыццяўляючы гістарычныя рашэнні XX з'езда КПСС, працаўнікі сельскай гаспадаркі Кобрынскага раёна Брэсцкай вобласці датэрмінова, 1 чэрвеня 1956 года, выканалі поўгадавы план нарыхтовак і закупак мяса на 106,2 працэнта.

*

Калгасы і індывідуальныя здатчыкі Навагрудскага раёна Гродзенскай вобласці, датэрмінова, 1 чэрвеня 1956 года, выканалі поўгадавы план нарыхтовак і закупак мяса на 101,3 працэнта.

На работу ў калгасы

Ветэрынарны інстытут у Віцебску — старэйшая навучальная ўстанова рэспублікі. За 32 гады ён выпусціў каля 2 800 спецыялістаў сельскай гаспадаркі.

У гэтым годзе каля 300 аграномаў - паляводаў і ветэрынарных фельчараў выпусцяць Віцебскі ветэрынарны, Лужаснянскі і Смальянскі сельскагаспадарчыя тэхнікумы. Пасля сканчэння вучобы амаль усе выпускнікі пасдуць на пастаянную работу ў калгасы ў яка і брыгадзіраў паляводчых брыгад і загадчыкаў жывёлагадоўчых ферм.

Калгаснікі — паветраныя спартсмены

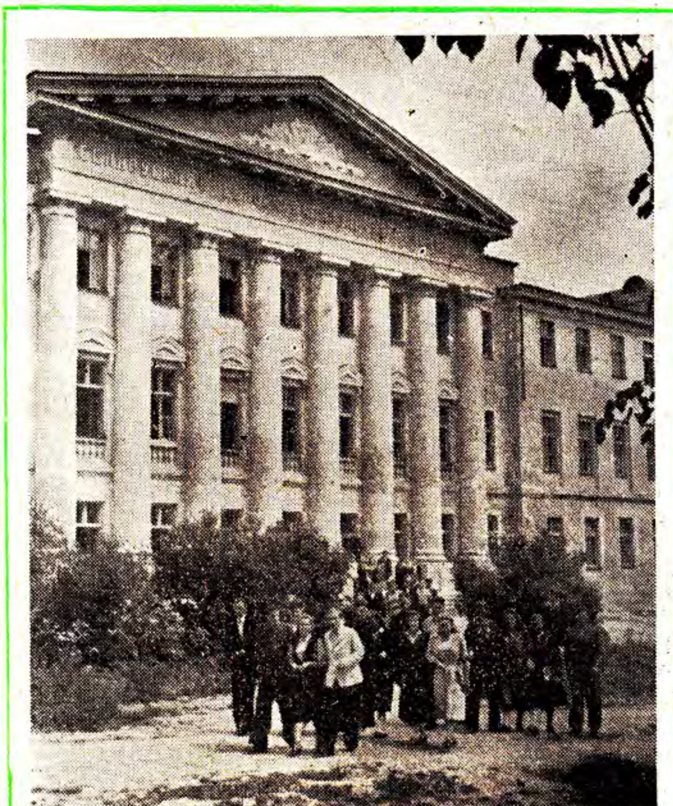
МАГІЛЕЎ (БЕЛТА). У паветры спартыўны самалёт. Адну за другой фігуры вышэйшага пілатажу па-майстэрску выконвае калгаснік сельгасарцелі імя Сталіна Магілёўскага раёна Нікалай Хутарцоў. Працуючы радавым членам арцелі, ён за два гады авалодваў майстэрствам парашутнага, планернага і лётнага спорту.

Зараз у Магілёўскім спартыўным аэраклубе без адрыву ад вытворчасці займаюцца дзесяткі хлебаробаў. Адны з захапленнем вывучаюць тэхніку палёту на планерах, другія — на спартыўных самалётах, трэція трэніруюцца ў скачках з парашутам. Многія выпускнікі аэраклуба працуюць ужо лётчыкамі санітарнай і сельскагаспадарчай авіяцыі.

Павільён бытавога абслугоўвання на сяле

ГОМЕЛЬ, (БЕЛТА). У вобласці расшыраецца сетка прадпрыемстваў бытавога абслугоўвання. Заканчваецца будаўніцтва камбіната бытавога абслугоўвання пры Падалескай МТС Рэчыцкага раёна. Ён будзе мець цэхі індывідуальнага пашыву, рамонту абутку, цырульню і іншыя. Такі-ж камбінат уступіць у строй у гэтым годзе пры Багданавіцкай МТС Кармянскага раёна. Новыя камбінаты бытавога абслугоўвання ствараюцца ў Лоеўскім, Гомельскім Пасельскім і іншых раёнах.

Зараз у сельскай мясцовасці будуюцца звыш дзесяці камбінатаў і павільёнаў бытавога абслугоўвання.

Сельскагаспадарчая акадэмія ў горадзе Горках, Магілёўскай вобласці.

Абласная нарада пастухоў

У Мінску адбылася абласная нарада калгасных пастухоў, якая абмеркавала мерапрыемствы па павелічэнню вытворчасці прадуктаў жывёлагадоўлі. З дакладам па гэтаму пытанню выступіў сакратар абкома партыі тав. Лапша І В

Дакладчык і выступіўшыя ў спрэчках адзначалі, што ў развіцці жывёлагадоўлі, уздыме прадуктыўнасці жывёлы асаблівая роля належыць пастухам.

Тав. Скалаба з калгаса імя БВА Любанскага раёна сказаў:

— Пастухом у калгасе можа быць не ўсякі чалавек, а той хто любіць гэтую справу, хто ведае жывёлагадоўлю, хто ўмее весці пасьбу. Асабіста я вельмі задаволен сваёй работай. За мною замацаваны 64 каровы. За 8 месяцаў ад кожнай з іх ужо надоена па 1 579 кілограмаў малака, у тым ліку за май — 328. Усяго па майму статку ад каровы думаем атрымаць у гэтым годзе па 3 200 кілограмаў.

Поспехаў мы дабіваемся за лік добрага кармлення і паення жывёлы, умелай арганізацыі пасьбы ў полі ні перыяд. Паша ў нас, як правіла, падзелена на 5 загонаў. Каровы пасвяцца па 5—6 дзён на кожным загоне. Даенне праводзіцца тры разы ў дзень па строга зацверджанаму распарадку. Вады каровы п'юць удосталь. Ля вадапою ёсць соль-лізунец. Гэта садзейнічае развіццю апетыту, лепшай паядальнасці імі травы. Апрача пасьбы, каровы атрымліваюць зялёную падкормку і 200 грамаў макухі на літр малака

З цікавасцю выслухалі прысутныя выступленне пастуха калгаса «Комунар» Дзяржынскага раёна тав Стрэжа.

— Толькі ў калгасе, — сказаў ён, — пастух зразумеў, якая патрэбная і якая ганаровая яго работа. Калі пастух добрасумленна працуе, ён з'яўляецца знатным чалавекам. У мінулым годзе, напрыклад, я выпрацаваў 921 працадзень і атрымаў на іх каля 3 тысяч рублёў грошай, тону збожжа і амаль столькіж бульбы. У гэтым годзе па сваёй групе кароў абавязваюся дабіцца надою ў 2 600 кілограмаў ад кожнай. За 8 месяцаў ужо надоена на карову па 1.276 кілограмаў.

На нарадзе вялікай групе пастухоў за добрую работу былі ўручаны Ганаровыя граматы ЦК ЛКСМБ і каштоўныя падарункі.

Даследная балотная станцыя Акадэміі навук БССР вырошчвае пойднёвыя канаплі на тарфяных глебах. Канаплі дасягнулі 4 метраў вышыні — у два разы вышэй звычайных; ураджайнасць гэтага віду 1,5 — 2 разы больш, чым звычайных канапель.

Абмен кнігамі

Аднойчы ў бібліятэку Акадэміі навук БССР прыйшло пісьмо з Югаславіі. Вучоныя Славянскай акадэміі, якая знаходзіцца ў г. Любляны, зацікавіліся радам работ беларускіх вучоных і папрасілі выслаць некаторыя з іх. Работнікі бібліятэкі задаволілі просьбу сваіх сяброў. З таго часу пачалі ўмацоўвацца сяброўскія сувязі двух акадэмій.

Нядаўна бібліятэка адправіла ў Югаславію вялікую партыю навуковай літаратуры. Сярод манаграфій — «Палеанталогія і страцігра́фія БССР», «Культура шматгадовых траў БССР», зборнік па лесаўзнаўленню, а таксама розныя работы інстытутаў энергетыкі, торфу, меліярацыі.

Новыя кнігі прыслалі вучоныя Славянскай акадэміі Вялікую цікавасць маюць працы «Старaславянская дружба ў абрадах», «Геаграфічны зборнік», часопісы «Славянскі агляд», «Эканамічная палітыка» і рад іншых.

В. СЯРГЕЕЎ

Перапіска юных

Многія вучні школ Віцебскай вобласці ўстанавілі цесную сувязь з вучнямі школ краін народнай дэмакратыі. Другі год перапісваюцца піонеры і школьнікі сярэдняй школы № 46 горада Полацка з вучнямі горада Пекіна. Не так даўно полацкія школьнікі атрымалі пісьмо з сярэдняй школы № 8 горада Пекіна. Па даручэнню вучняў яго напісаў комсамолец Сіе Мыньчуан. Адначасова прысланы адкрыткі з малюнкамі вядомых кітайскіх мастакоў.

Пісьмо было прачытана праз школьны радыёвузел, а таксама змешчана ў насценнай газеце.

Піонеры і школьнікі 10-й сярэдняй школы горада Віцебска трымаюць цесную сувязь з вучнямі 8-мага класа народнай школы Эберсвальда, які знаходзіцца недалёка ад Берліна. У пісьме германскія школьнікі паведамляюць сваім юным сябрам аб тым, што яны на працягу чатырох год вывучаюць рускую мову і цяпер ужо могуць пісаць на гэтай мове.

У калгасных рыбаводаў

Каля ста калгасаў рэспублікі разводзяць у сажалках люстранога карпа, серабрыстага карася і іншыя каштоўныя пароды рыбы. Акрамя гэтага, больш 20 сельгасарцелей рэспублікі маюць у сваім карыстанні азёры і вадаёмы.

Ад рыбаводства калгаснікі штогод атрымліваюць вялікія даходы. У мінулым годзе калгасы рэспублікі атрымалі ад гэтай галіны гаспадаркі больш 4,7 мільёна рублёў даходу, апрача гэтага многа рыбы было выдадзена калгаснікам на працадні.

У цяперашні час рыбаводы вядуць падрыхтоўку да новай лоўлі. Закончана зарыбленне сажалак плошчай каля 1.300 гектараў. Вядзецца падкормка рыбы. (БЕЛТА)

КОРАТКА

● Вагон-крама ОРС'а Асіповіцкага аддзялення Беларускай чыгункі рэгулярна курсіруе па лініі станцый Чырвоны Бераг — Ясень. У краме ёсць рознастайны асартымент харчовых і прамысловых тавараў. Выконваюцца папярэднія заказы чыгуначнікаў.

● Газетныя вітрыны ўстаноўлены ва ўсіх паляводчых брыгадах і на жывёлагадоўчых фермах калгаса імя Леніна Кузьміцкага сельсовета Вілейскага раёна. У іх штодзённа вывешваюцца газеты.

● Новы лакамабіль набыў нядаўна калгас імя Маленкова Юрацішкаўскага раёна. Пры дапамозе лакамабіля ў калгасе пушчана пілярама, механізаваны працаёмкія работы. У дамы калгаснікаў і грамадскія пабудовы будзе праведзена электрычнасць.

● Для аўтаматычнага паення жывёлы на фермы калгаса «Большэвік» Мінскага раёна праводзіцца водаправод. Механізуюцца і іншыя працаёмкія работы.

Так ажыццяўляецца праграма Нацыянальнага Фронта

Ліпск — гэта прыгожы пасёлак, які не так даўно яшчэ знаходзіўся ў межах Аўгустоўскага павета, а цяпер перайшоў у склад Дамброўскага павета. На працягу цэлых стагоддзяў не змянялася тут хіба нічога. Стаялі драўляныя хаты, на ўзгорку ўзвышаўся пануры масіў касцёла, жыццё праходзіла паволі, нецікава.

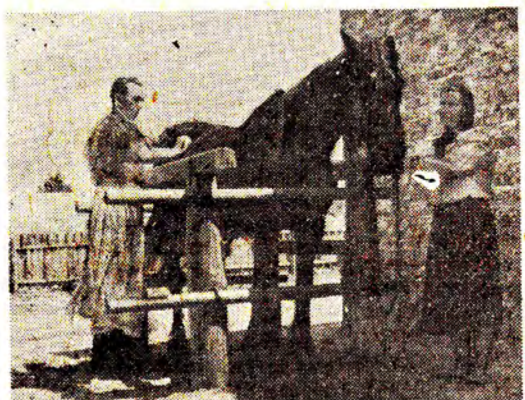
Вайна моцна прарэдзіла хаты Ліпска, заставіла шмат папялішчаў. Але пасля вайны змянілася жыццё і ў Ліпску, і сюды ўварвалася новае.

Людзі не хацелі жыць па даўнейшаму, лячыць сябе і жывёліну ў знахараў. На гра-

Пункт аховы здароўя ў Ліпску.

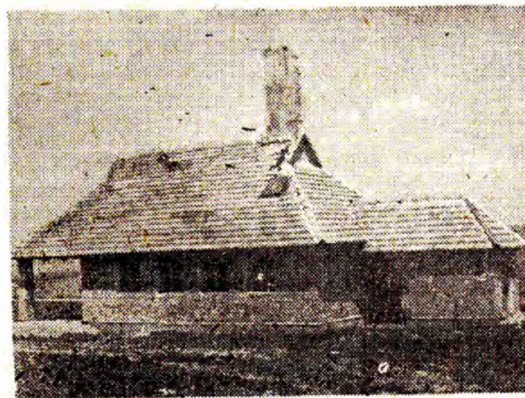
мадскіх сходах пачалі выступаць з прапановамі стварэння ў Ліпску медыцынскага пункта, пабудовы ветэрынарнага

Лекар ветэрынарыі Эдуард Канаховіч

пункта, новага ГОМ, пякарні і г. д.

У 1952 годзе адбыліся выбары ў сейм ПНР — патраба-

Новапабудаваны ГОМ у Ліпску.

ванні выбаршчыкаў былі ўлічаны ў выбарчай праграме, вёску ахапіла радасць. Значыць, што 6-гадовы план то не толькі Новая Гута, Тыхі, Явожна, гэта таксама і Ліпск, і патрэбы яго жыхараў.

Як адна з першых пабудоў быў здадзены ў карыстанне медыцынскі пункт. Ужо не трэба ісці або ехаць 35 кіламетраў у Аўгустоў да лекара. Вельмі-ж не падабаецца новапабудаваны медыцынскі пункт для мясцовых знахараў — страцілі заробак.

У 1955 годзе здадзена ў карыстанне ўзорна абсталяваны ветэрынарны пункт.

У суправаджэнні др. Эдуарда Канаховіча, з вялікай цікавасцю і захапленнем агля даю гэты новы прыгожы будынак, апарацыйную залу, боксы для хворай жывёліны, добра абсталяваную аптэку, і іншыя памяшканні. Бываюць такія дні, што прыходзіць на працэдуры 12 і больш „пацыентаў". Др. Э. Канаховіч расказвае мне пра знахараў, якія з'яўляюцца папросту няшчасцем ваколіцы. Такія як Ярашэвіч у Капчанах і Ваяўнік з Скіблева, сваімі „лячэбнымі" метадамі ўжо нямала замучылі на смерць коняў і іншай гаспадарскай жывёліны.

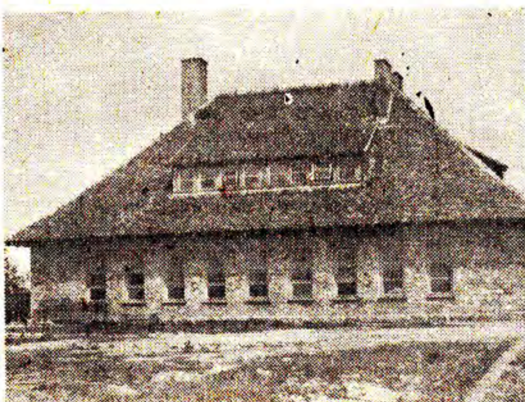
Нават яшчэ і цяпер, калі ўжо існуе ўзорны ветэрынарны пункт, імкнуцца „спаборнічаць", з ім, прыцягваючы да сябе некаторых наіўных сялян.

Недалёка ад ветэрынарнага пункта чырванее цэглай і дахоўкай будынак ГОМ-у. Добра абсталяваныя майстэрні, шопа на сельскагаспадарчыя машыны. Гэты аб'ект быў здадзен у карыстанне ў гэтым годзе.

На другім канцы пасёлка, у гэтым годзе закончана будаўніцтва вялікай, аб навейшым абсталяванні, пякарні. Калі яшчэ дадаць да гэтага новапабудаваны будынак Прэзідыума ГРН і зернявы магазін, то можна ўжо спыніць пералік гэтага, што пабудавана пры народнай уладзе ў Ліпску.

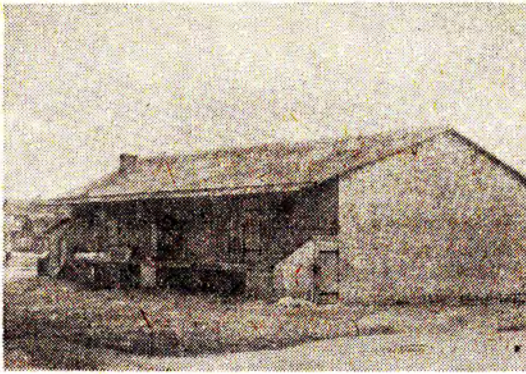
Пішучы аб новых будоўлях у Ліпску, нельга аднак забыць аб адной справе і то немалаважнай. Ва ўсіх новапабудаваных аб'ектах праведзена электрычная інсталяцыя, ёсць абажуры, а нават і лямпачкі — нехапае толькі такой „дробязі" як электрычны ток.

Чаму? Бо яшчэ да гэтага часу ў Ліпск не праведзена электрычнай лініі. Чакаюць на электрычны ток машыны новай пякарні, якая па гэтай

Новапабудаваная пякарня ў Ліпску.

прычыне бяздзейнічае, чакае на ток ГОМ, медыцынскі і ветэрынарыйны пункты, чакаюць жыхары. Па якой прычыне аж да гэтага часу няма яшчэ ў Ліпску святла?

Збожжавы магазін ў Ліпску

Інвесцітары, будуючы гэтыя аб'екты загадзя меркавалі, што да часу заканчэння будаўніцтва ў Ліпску ўжо будзе электраток. На 1 мая электрычную лінію даведзена толькі ў Дамброву, адлеглую ад Ліпска ўсяго 10 км. Тут аднак гаспадары павета вырашылі працягнуць лінію не ў Ліпск, а ў Новы Двор, і як заяўляюць, ток для Ліпска будзе дадзен з Аўгустова адлеглага 35 км.

Лінію ўвесь час трэба будаваць праз пушчу, дзе няма ніякіх вёсак. Колькі гэта будзе каштаваць, то хіба не трэба пісаць. З Дамбровы ў Ліпск — 10 км, а па дарозе знаходзяцца такія вёскі як: Грабава, Крапіўна, Шушалева і Ялова, якія можна было-б адначасова электрыфікаваць.

Ці-ж яшчэ і гэта не гаворыць аб тым, што электрычную лінію ў Ліпск трэба правесці іменна з Дамбровы, а не з Аўгустова? Хіба правільная думка! Мо' аднак гэтыя спрэчкі, з якіх смяюцца жыхары Ліпска, вырашаць ваяводскія ўлады, а ў першую чаргу ВРН — калі і адкуль Ліпск атрымае электрычны ток.

Тэкст і здымкі: АЛЕСЬ

Перадавы селянін

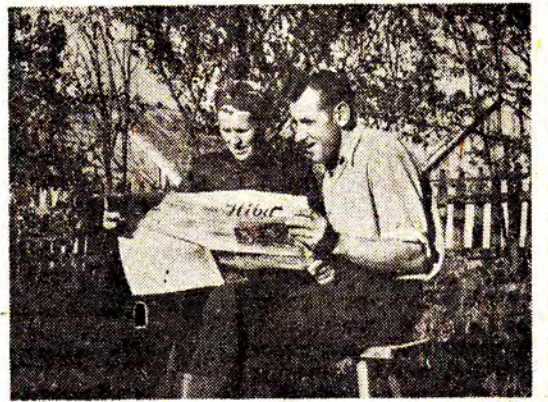
Калі запытаў я аб перадавых сялянах у Грамадскай радзе ў Гуранах, Сакольскага павета — усе без сумнення падалі прозвішча Васіля Клусевіча, з калоніі Клышаўка. Чым ён заслужыў на так ганаровую назву селяніна-перадавіка?

Клусевіч прымяняе новыя метады апрацоўкі зямлі, штогод павялічвае прадукцыйнасць з гектара, а таксама колькасць свіней, своечасова выконвае ўсе дзяржаўныя абавязкі. Ён ужо дастаўку малака, мяса і падатак за 1956 год — выканаў у 100 прац. Апрача таго, Клусевіч з'яўляецца кандыдатам у члены ПЗПР, потым старшынёй грамадскага ЗСХ, актыўным дзеячам народнага фронта і цэлай Грамадскай рады. Яго гаспадарка — гэта ўзорная гаспадарка.

Застаў я яго на вялікай, прыгожай ніве збожжа. Ён уважліва і дакладна вырываў дзе-ні-дзе знаходзячыся чортапалох. Расказвае пра сябе, што мае 8,5 гектараў зямлі, што ў 1945 годзе ён не меў амаль нічога і ўсё трэба было пачынаць ад пачатку.

За тэрміновае выкананне абавязковых паставак атрымаў ад дзяржавы багатую земляробчую бібліятэку, крыніцу незычэрпных гаспадарчых ведаў, якія Клусевіч сістэматычна прымяняе ў сваёй гаспадарцы.

На панадворку сустракаем жонку Клусевіча — Веру Клусевіч, якая корміць куры ды парасяты. Вітае нас усмешкай і з гонарам паказвае сваю, як гаворыцца „жаночую" гаспадарку. Коратка расказвае: — выгадавалі мы ўжо 6 кароў, ад каторых надойваем нямала малака, 5 свіней і 16 парасят, больш чым 40 штук курэй, так, што працы вельмі многа, але і карысці з гэтага таксама нямала. Без работы жыць нельга. Клусевіча — часта наведвае інструктар Павятовага камітэта ПЗПР у Саколцы, таварыш Станіслаў Бароўскі. Клусевіч — гэта гарачы прыхільнік сельскагаспадарчай кааперацыі. Да сельскагаспа-

Вера і Васіль Клусевічы чытаюць „Ніву".

дарчага кааператыва хоча ўступіць багатым селянінам.

У нядзельны дзень Клусевічы сядаюць у прыгожым гародзе і чытаюць „Ніву". На пытанне, што ім найляпей падабаецца ў нашым штотыднёвіку — адказваюць, што — цікаўнасці са свету і справы вёскі. У вольны ад працы час Клусевіч займаецца паляваннем — з'яўляецца вядомым дзеячам Польскага паляўнічага аб'еднання.

Тэкст і здымкі
А. ОМІЛЬЯНОВІЧ

На даўніх

Паменшаў, і то значна паменшаў сёння наш зямны шар. Аўтамабілі, цягнікі, караблі і самалёты з вялікай хуткасцю пераадольваюць прасторы, злучаючы нават найбольш аддаленыя населеныя мясцовасці на ўсіх мацерыках, хутка і спраўна перавозяць пасажыраў, пошту і тавары. Дзякуючы гэтаму можам купляць і спажываць свежую, смачную гародніну, якая яшчэ некалькі дзён таму назад расла ў сонечных садах Крыма, Казахстана ці Каўказа. Гледзячы на доўгія саставы транспартных вагонаў, нагружаных таварамі для нашых магазінаў і крам, адчуваецца ўпэўненасць, што хопіць нам усялякіх тавараў, не выключаючы і найбольш смачных далікатэсаў.

Але кожны з нас ведае, што не заўсёды так было. Няма-ж яшчэ і сто год, як пабудавана, паміж даўняй сталіцай царскай Расіі, Пецербургам, а Беластокам першую чыгунку. Яшчэ жывуць сярод нас людзі, якія памятаюць той недалёкі час, калі не было ні самалётаў, ні аўтамабіляў. А ці ў той час не было гандлю, ні перавозілі ніякіх тавараў? Зразумела, што перавозілася тавары і нават развіваўся гандаль, але гэты гандаль і транспарт знаходзіліся ў руках прыватных купцоў і гандляроў. Быў ён вельмі прымітыўны, бясплянавы, а прывожаныя тавары былі рэдкімі і вельмі дарагімі.

Хто-ж з вас не чуў аб слаўных, легендарных украінскіх „чумаках", або беларускіх балаголах? Яшчэ да сённяшняга дня на беларускіх і украінскіх вёсках пяюць прыгожыя маладзіцы аб іх чароўныя, сумныя песні, а таксама ім прысвечаны лепшыя палотны такіх мастакоў, як Айдукевіч, Пжышыхоўскі і Францішак Кастжэўскі. Не адзін паэт ці пісьменнік увекавечыў іх у сваіх творах. Вось гэтыя балаголы і „чумакі" праз доўгія стагоддзі выконвалі ролю транспарту.

„Чумак" — гэта тыповы фурман — украінскі вазак, можа нават больш вядомы ад свайго беларускага сябра па прафесіі званага балаголам. Але ад яго зусім не важнейшы, ані больш заслужаны ў гэтай галіне транспарту. Азнаёміўшыся з умовамі работы аднаго, будзем ведалі другога, бо прафесіі іх у нічым не розніліся, хіба толькі ў тым, што абслугоўвалі іншыя тэрыторыі.

Перш - на - перш зацікавімся нашым беларускім балаголам. Сам гук гэтага слова нейк чужы не толькі беларускай мове, але нават і славянскай.Нічога дзіўнага. Гэтая назва паходзіць ад злучаных з сабою двух гебрайскіх слоў: бал — пан і агулэт — воз, што разам азначае „уласнік воза". Бо і на самай справе, фурман — балагол быў толькі панам свайго воза, на якім перавозіў тавары — уласнасць іншых людзей — розных купцоў і гандляроў. Такі прадпрыемшчык — купец паўсюдна званы „мішолахам" наймаў на кароткі час, або даўжэйшы тэрмін пэўную колькасць вазоў разам з вупражжу і вазакамі, нагружаў іх таварамі і вёз ад вёскі да вёскі, з горада ў горад, прадаючы адныя тавары, а купляючы на іх месца другія „Каб толькі гандляваць".

Такі балагол абавязан быў мець вялікі і моцны воз, добрую вупраж, а і сам вазак павінен быў быць сільным і здаровым чалавекам, загартаваным на ўсе цяжкасці і нягоды. Зусім зразумела, што гэтым рамяством маглі займацца толькі багатыя сяляне, якія жылі ля галоўных тагочасных шляхоў. Гэтым рамяством пераважна займаліся цэлыя вёскі і мястэчка.

Прадпрыемца — мішолах наймаў некалькі

ЯНЫ САМІ РАДЗЯЦЬ...

Праз 11 год вельмі многа зроблена на беласточчыне ў напрамку аховы здароўя. Павялічана колькасць шпіталяў і вясковых пунктаў аховы здароўя. Вясковае насельніцтва карыстаецца сёння карэткамі хуткай дапамогі, а нават санітарнымі самалётамі.

Аднак усё яшчэ мала лекараў у самай вёсцы. Прычынай з'яўляецца недахоп адпаведніх будынкаў і самыя лекары (асабліва маладыя) не вельмі хочуць там працаваць. У развязцы гэтых праблемаў памагаюць самыя сяляне.

Я вельмі моцна ўцешыўся калі др. Чупрына з Аддзелу здароў'я ВРН паведаміў мяне, што ў Колаках, Замброўскага павета арганізуецца Вясковы кааператыў здароўя. Уцешыўся тым больш, што на 10 такіх кааператываў, якія ўжо існуюць у Польшчы — тры знаходзіцца ў нашым ваяводстве.

Я пастанавіў там паехаць.

Мне зрабілася сумна, калі невысокая, старэнькая жанчына, Браніслава Грабоўская пачала расказваць, у якіх умовах жывуць яшчэ людзі ў вёсках аддаленых ад мед-пунктаў.

У шматлікіх ваколіцах, напрыклад у Ундах, ужо другі год не прышчэплівана дзецям воспу. Яшчэ дагэтуль у вёсках існуюць „бабкі", якія неахайна мітусяцца каля родаў.

— Гэта яшчэ добра — калі ёсць такая „бабка" — перарваў гутарку Янка Касакоўскі загадчык ГС-у дык я тут у Колаках сам прымаў сваё дзіцё, бо не было нікога, каб хто мог дапамагчы.

— Я таксама мела пяцёра дзяцей — зноў пачала Грабоўская а чацвёра памерла зараз пасля нараджэння, пяты сын узгадаваўся, ды вось і той нядаўна памёр — 28 гадоў меў. Асталася я сама як калок...

І далей кажа: — Верце мне што і я хачу, каб Вясковы кааператыў здароўя паўстаў для нас усіх. А калі няма адпаведнага будынка — мы яго пабудуем. Усе будзем старацца.

— А дзе яго паставім — сказаў хтосці з боку — мо' на вашым агародзе — захітраваў.

— А вось як трэба будзе, то нават і на маім. Аддам чаму-ж не аддам — моцна закончыла Грабоўская.

Той „хтосьці" замоўк, хтосьці другі захіхатаў, так як гэта часта бывае ў кампаніі на сходзе, што нехта засмяецца і аглянецца ці іншы не ідзе за яго прыкладам, а калі пачуецца адзінокім — замоўкне і схаваецца за другога, а гутарка ідзе сваім парадкам. Таксама было і цяпер. Не было з чаго смяяцца.

Людзей збіралася ўсё больш і больш. І ўсе яны былі згодныя з раней пастаўленай прапановай, каб да будынку ГС перанесці ГРН, а ў дагэтуляшнім яго будынку памесціць Вясковы кааператыў здароўя.

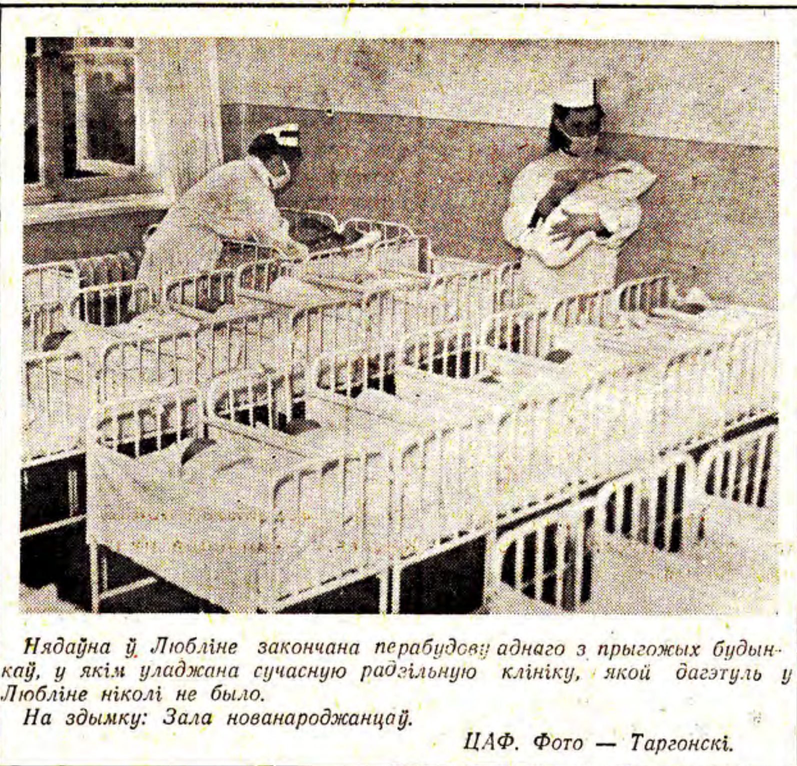
— А доктар? Дзе будзе жыць доктар?

— Казлоўскаму трэба даць другое памяшканне — сказалі амаль усе разам. Казлоўскі — гэта работнік Прэзідыума ПРН ў Замброве, але яшчэ пакуль што, жыве ў Колаках.

У той-жа момант самаходам прыязджае намеснік старшыні Прэзідыума ПРН з Замброва, тав. Федароўскі, які вырашыў:

Казлоўскі ў гэтых днях атрымае памяшканне ў Замброве. Акрамя гэтага, паклапоцяцца аб перанясенні з Ольштыньскага ваяводства лекара Вітольда Дмохоўскага, які тут мае бацькоў і дзеля гэтага знойдзе кватэру, а Вясковы кааператыў здароўя стане лепш працаваць і пашырыць сваю дзейнасць. Людзей на сход прыбывала штораз больш. Справы арганізавання ВКЗ былі ўжо ўладжаны да канца.

І. РЫБІНСКІ

Нядаўна ў Любліне закончана перабудову аднаго з прыгожых будынкаў, у якім уладжана сучасную радзільную клініку, якой дагэтуль у Любліне ніколі не было.

На здымку: Зала нованароджанцаў.

ЦАФ. Фото — Таргонскі.

Каб не гінулі каштоўныя помнікі старадаўнасці

Доўгай і зменлівай з'яўляецца гісторыя Беласточчыны. На яе тэрыторыі на працягу шмат стагоддзяў, судзейнічалі ўплывы розных этнічных элементаў. У перыяд сярэдневякоўя змагаліся тут уплывы мазавецкія з рускімі, а значныя яе абшары частымі хвалямі залівалі атрады адважных і ваяўнічых Яцьвінгаў.

Каменная абстаўка магілы на сярэдневяковым могільніку ў Чорнай - Вялікай. Магілы гэтыя стала нішчацца насельніцтвам, а каменне вывозіцца.

Яшчэ ў сучасны момант знаходзім шматлікія памяткі даўно мінуўшых падзей Беласточчыны. Засталіся сляды крэпасцей, могільнікаў і курганоў. На некаторых, з гэтых старадаўніх тэрыторый, у сучасны момант вядзецца раскопачна - даследчыя працы, а самыя гэтыя тэрыторыі адпаведна забяспечаныя. Аднак большасць гэтых каштоўных помнікаў даўніны застаецца без ніякай апекі, марнее з дня ў дзень, з году ў год. Багатыя і прыгожыя помнікі матэрыяльнай культуры як могільнікі, бяскарна раскопваюцца сялянамі каб набраць гравію, грабіцца курганы ў пошуках казачных скарбаў. Вялікія камені, якія з'яўляюцца абстаўкай сярэдневяковых магіл, вывозіцца на абудову дарог.

Трэба падкрэсліць, што гэтыя факты не з'яўляюцца выключнасцю, але гавораць нам аб тым, што так дзеецца штодзённа ў розных ваколіцах нашага ваяводства.

У Семятыцкім павеце, далёка ад галоўных камунікацыйных шляхоў, сярод лясоў ды ўрочышчаў, знаходзіцца вёска Чорная Вялікая.

У непасрэднай блізкасці ад вёскі існуе вялікі, з перыяду сярэдневякоўя, могільнік які ўжо шмат часу вядомы гісторыкам і археолагам. Нягледзячы на тое, што гэты гістарычны ўчастак ахоўваецца, аб чым вельмі добра ведаюць не толькі мясцовыя але і ваяводскія ўлады — могільнік увесь час знішчаецца насельніцтвам Чорнай Вялікай і навакольных вёсак. У гэтым далёкім кутку, як аказваецца, няма такой установы каб магла стрымаць мясцовых гаспадароў, якія сістэматычна нішчаць могільнік. Нішчыцца магілы, раскідаецца астаткі касцей і знаходжаныя ля іх гістарычныя прадметы з той мэтай, каб накапаць воз пяску. Далёка ад могільніка заўсёды можна знайсці закінутыя рэшткі чалавечых касцей, асколкі керамікі, рэшткі прадметаў з жалеза і бронзы з XI і XII ці XIII стагоддзяў.

Вялікае каменне, якое з'яўляецца тыповай абстаўкай большасці магіл, вывозіцца ў прыватных ці грамадскіх мэтах. Робяць гэта пераважна гаспадары якія будуюць новыя хлявы ці гумны, а таксама і тыя, якія маюць абавязак прывезці пэўную колькасць камення на пабудову дарог.

У гэтай самай вёсцы — Чорная, Вялікая, некалькі гадоў таму, адзін з гаспадароў, гр. С. Вайцюк капаючы на бульбу яму ў межах гаспадарскіх забудоў, натрапіў на зруб нейкай сцяны знайшоў значную колькасць кафляў. Зразумеўшы, што знаходка паходзіць з гістарычнай мінуўшчыны гр. Вайцюк паспешліва паразбіваў іх, а рэшткі пахаваў, баючыся, што вестка аб іх звабіць прадстаўнікоў навукі і разам з гэтым мноства, непатрэбных яму, турбот.

Дзякуючы мясцоваму настаўніку зусім выпадкова захаваўся фрагмент адной кафлі.

На падставе захаванага фрагмента, сцверджана, што адкрытыя кафлі паходзяць з пачатку XV стагоддзя і знаходзіліся ў існуючым у той час замку, аб якім мы дагэтуль яшчэ нічога не ведаем, а які без сумнення меў значны ўплыў на падзеі ў той частцы Падляся.

Падобных прыкладаў бяздумнага, варварскага знішчэння каштоўных помнікаў даўніны, слядоў гісторыі Беластоцкіх земляў, можна знайсці многа.

Не дапаможа тут ніякая забарона ўлад, інструкцыі, калі жыхары нашага ваяводства, асабліва жыхары дальніх вёсак у якіх захавалася

На здымку: захаваны фрагмент знішчанай кафлі, знойдзенай у Чорнай - Вялікай, якая паходзіць з пачаткаў XV ст.

так многа памятак мінуўшчыны, не зразумеюць важнасці і неабходнасці аховы. Усе мы суадказны за лёсы барацьбы са знішчваннем помнікаў мінулага Беласточчыны, і ўсе мы, кожны на сваім месцы, павінны змагацца з гэтым.

Дацэнт Хрысціна Маджэўская
Мэдыцынская Акадэмія
Беласток

шляхах...

фурманак утвараючы такім чынам з іх нешта на падабенства каравана. Вазакі з паміж сябе выбіралі старшыню каравана, якога загадаў усе слухалі. Наступнай важнай асобай сярод вазакоў каравана быў кухар, які вазіў на сваім возе харчы, кацёл да гатавання, а таксама пеўня спаўняючага ролю гадзінніка. Такія грузныя караваны вазоў — балаголаў можна было сустрэць на шырокіх гасцінцах (бальшаках) Беларусі, Польшчы і Украіны яшчэ да другай палавіны мінулага стагоддзя.

Цяжкай і небяспечнай з'яўлялася прафесія балагола. Тагочасныя шляхі былі занядбанымі, ухабістымі, а ў час веснавых і асенніх паводак амаль зусім немагчымыя да падарожжа, так што грузныя цяжкія вазы ледзь ехалі, часта псаваліся і ламаліся, а валы, якія ўжываліся часцей ніж коні, хварэлі і гінулі. Не лепш даводзілася і самым балаголам. Начавалі яны ў паробленых на вазах палатняных будах, церпячы невыгоды і холад. Апрача гэтага на даўніх шляхах бадзяліся разбойнікі, нападаючы на караваны. Хоць усе вазакі былі ўзброены ў нажы і сякеры, аднак разбойнікі заўжды мелі лепшую зброю, у выніку чаго, шмат балаголаў не вярталася дамоў.

Караваны балаголаў, звычайна адпраўляліся тры разы ў год: вясною, летам і восенню. А падарожжа часта было далёкім! Такія грузныя караваны аб'язджалі гарады і важнейшыя мястэчка, стараючыся трапіць на найвялікшыя базары і кірмашы, якія ў іх у той час адбываліся. Гэтакія слаўныя базары і кірмашы адбываліся 24 і 25 ліпеня ў Беластоку, Зэльве, Бельску і інш. Беларускіх балаголаў можна было сустрэць на базарах і кірмашах нават у адлеглым Харкаве, Палтаве і Ярмолінцах. Балаголы калісь вазілі з Беларусі збожжа, сушаныя грыбы, скуру, смалу, дзёгаць, а назад прывозілі соль, сушаную рыбу, селядцы і прамысловыя тавары. Створана ў палавіне XIX стагоддзя тэкстыльная прамысловасць у Беластоку, Супраслі, Гарадку і Міхалове дала працу шматлікім мішолахам і балаголам, якія развозілі тавары па, амаль усёй тагочаснай, Расіі.

Вяртаючыся назад, прывозілі яны закуплену там сыравіну для гэтай прамысловасці, як воўну, лён і каноплі. Заработак балаголаў быў вельмі нізкі ў параўнанні з вялікімі цяжкасцямі і нягодамі, якія спадарожнічалі ім у іх бядзе.

Балагол — гэта бывалы чалавек — знаўца людзей і свету, знаўца тавараў і ўсіх гандлёвых таямніц, так што зусім па справядлівасці ганарыліся імі сем'і, а і яны самі карысталіся ўсеагульнай пашанай.

Нічога дзіўнага, дзякуючы ім можна было на базарах, кірмашах, у купецкіх крамах купляць, так неабходныя насельніцтву тавары, як соль, мыла і махорка.

ЯКУБ АНТАНЮК

Балаголы.

ЗАЛАТАЯ ЗЯМЛЯ

Зямля мая, мая радзіма,
Пакрыта сотнямі лясоў.
Аб гарадах і збожжа нівах
Мне ўсё сказаць — не хопіць слоў.

Вясны праход мы прывітаем,
Зялёным лісцем стройных дрэў,
Травою светлай запылаеш,
Лясы напоўніць птушак спеў.

Маланка ў небе іскрай бліснe,
Пальецца дождж і грукне гром,
Паўднёвы вецер ціха свісне,
І хмараў рой — прагоніць вон.

Цудоўным бляскам збожжа, кветак,
Жыццём людзей і працай іх
Заззяеш ты ў хвіліны лета,
Зямля мая, зямля другіх.

Ты закрасуеш, залатая,
Зямля, як той цудоўны гай.
Цвіці-ж, зямля мая радная!
Цвіці, красуйся родны край!

МІКОЛА КРАСОЎСКІ
Бельск

Пяснярка барацьбы

Пяцьдзесят год таму назад убачылі свет паэтычныя зборнікі першай беларускай паэтэсы Алаізы Пашкевіч — Цёткі. Яны мелі характэрныя назвы: „Хрэст на свабоду" і „Скрыпка беларуская".

Рэволюцыя 1905 года з'явілася для Цёткі невычэрпнай крыніцай паэтычнага натхнення. З рэволюцыяй звязана грамадска — палітычная дзейнасць паэтэсы.

Блізкая да рабочага асяроддзя Пецербурга і Вільні, яна ўсім сэрцам вітае рэволюцыйны ўздым у краіне, садзейнічае яму сваімі мастацкімі творамі і выступленнямі, непасрэднай работай у падпольнай рэволюцыйнай арганізацыі.

Натхнёная падзеямі часу, яна піша вершы „Хрэст на свабоду", „Мора", „Пад штандарам", „Добрыя весці", перадае ў іх подых рэволюцыі, настроі і патрабаванні народных мас.

У творчасці паэтэсы знайшлі свой адбітак падзеі 9 студзеня, якія з'явіліся пачаткам рэволюцыі, і далейшае яе развіццё — ад мірнай дэманстрацыі „з папом перад царам" да барыкадных вулічных баёў і дэманстрацый пад чырвоным штандарам і палітычнымі лозунгамі.

Яна няшчадна выкрывае папа — правакатара, царскіх міністраў і самога цара, па чыёй волі рэкамі льецца людская кроў. Услаўляючы рэволюцыю, паэтэса паказвае яе ўсенародны характар, адзінства працоўных у барацьбе супраць самадзяржаўя.

З той пары Масква, Варшава,
Рыга, Вільня, Бак, Любава,
Беларусь, Літва, Расея
Гоняць вон цара-зладзея!
... Народ чуе голас з неба,
Што свабоды яму трэба!

Паэтэса ставрае рамантычны вобраз успененага, страшнага ў сваім гневе мора, хвалі якога з дзікім шумам б'юцца аб бераг, — вобраз які ўвасабляе народную масу, што ўзнялася на барацьбу.

Нябесны трон, трон самадзяржаўя дрыжыць пад націскам рэволюцыйнай буры. Бой паміж сіламі рэволюцыі і сіламі самадзяржаўя, увасоблены ў алегарычных вобразах, успрымаецца ёю як доўгачаканая падзея, неабходнае звяно ў грамадскім прагрэсе.

Такі бой вякамі жджэцца,
Такі бой гігантаў дасць,
У такім баю толькі грэцца,
У такім баю толькі пасць.

Паэтэса бачыла народны, масавы характар рэволюцыі („Мільён згіне, — нова змога расце крэпка так, як сталь"). Па прыкладу рускага пролетарыята ўзнімаюцца на барацьбу прыгнечаныя народы. Добрыя весткі, весткі аб свабодзе разносяцца ўсюды. Іх носьбітамі з'яўляецца рэволюцыйная маса а таксама канкрэтныя героі: малады змагар, што ідзе н- чале дэманстрацыі, бунтаўнік, тры браты з апавядання „Прысяга над крывавымі разорамі" — парабак дворны, салдат і работнік пецербурскі, якія на ўсвесь голас заяўляюць: „Мы — сіла! Мы — права!".

З твораў Цёткі найбольш поўна паўстае перад намі вобраз лірычнага героя, самаадданага мужнага змагара, чалавека шчырага і чулага, з багатым духоўным светам. Ён любіць жыццё і людзей, родную краіну, прыроду, песню і працу. Аптымізм, вера ў чалавека, любоў да людзей працы і нянавісць да прыгнятальнікаў адчуваюцца ў кожным радку паэзіі Цёткі, у кожным гуку яе звонкай ліры. Яе вершы і апавяданні знайшлі шырокі водгук у чытачоў, гучалі на сходах і мітынгах, выкарыстоўваліся як рэволюцыйныя пракламацыі і лістоўкі Віленскай арганізацыйнай РСДРП. Паэтэса глыбока разумела ролю перадавой рэалістычнай літаратуры ў жыцці людзей, і ўяўляла сабе паэта, як народнага заступніка і змагара.

Многа агульнага ёсць у творчасці Цёткі з яе настаўнікамі і паплечнікамі ў барацьбе — Я. Купалам і Я. Коласам, хаця маштабы яе паэзіі куды больш вузкія. Гэтае агульнае рэволюцыйна - дэмократычная накіраванасць і рэалізм творчасці, погляд на народ, як вядучую сілу гісторыі, вера ў светлую будучыню, якая прыйдзе праз рэволюцыйнае змаганне, агульнасць эстэтычных поглядаў.

Аўтарка „Скрыпкі беларускай" вельмі выразна і маляўніча раскрыла свае погляды на мастацтва, на яго непарыўную сувязь з жыццём, з рэволюцыяй.

Бо я толькі на прасторах
У звонкай ліры маю слух;
Бо ў дзікай, страшнай буры
Крэпне мой свабодны дух.

На высокародным і цяжкім паэтычным шляху пясняр нічога не чакае для сябе: ні ўзнагарод, ні ўшанаванняў. Першае жаданне яго — каб песня знайшла водгук у чалавечых сэрцах. Нібы гутарачы з чытачом, давярае паэтэса яму свае запаветныя думкі („Мае думкі"). Ёй хацелася-б стаць зернем пшаніцы, быстрай рэчкай, раслінкай, ветрам буйным, дапамагчы людзям, даць ім шчасце-долю. Прыём пер- ўвасаблення ідзе ад народнай творчасці і вельмі дарэчны тут. Але не прыём сам па сабе, не фальклорныя вобраз- робяць верш хвалюючым і запамінальным, а тое, што ён прасякнуты шчырай любоўю да людзей працы, шчырым і глыбокім чалавечым пачуццём.

Мастацкую творчасць Цётка ўвасабляе ў вобразах звонкай ліры і часцей, скрыпкі, інструмента, які здольны перадаць самыя рознастайныя адценні пачуцця і настрою. Паэтэса верыць у вялікія магчымасці мастацкага слова.

Рэалізм, жыццёвасць і яркі нацыянальны каларыт — характэрныя рысы яе шчырай, праўдзівай песні.

У пазнейшых творах Цёткі чуюцца часам матывы смутку. Гэта звязана з грамадскімі і асабістымі абставінамі. Наступіла эпоха рэакцыі. Пагоршыўся стан здароўя паэтэсы. Але і ў гэты час яна не адмаўляецца ад барацьбы, ад сваіх высокіх грамадскіх ідэалаў. Яна думае таксама аб паэзіі будучага, аб тым, што недагранная песня дзеда „у сэрцы ўнука дасць плёны" і ўстане нанава „з стотысячнай сілай"...

У самых мінорных сваіх рэчах: у вершы „Грайка", апавяданнях „Асеннія лісты", „Зялёнка" Цётка паранейшаму сцвярджае вялікую вартасць чалавека і грамадскую значнасць мастацтва, яго патрэбнасць людзям, будучым пакаленням.

Думкі паэтэсы аб дзедавай песні, якая адгукнецца ў сэрцы ўнука і буйна ўзрасце ў сіле, спраўдзілася ў наш час, час бурнага росквіту беларускай культуры.

Мы звяртаемся да твораў выдатнай беларускай паэтэсы не толькі як да літаратурных помнікаў свайго часу, але як да твораў, якія і ў нашу эпоху не страцілі свайго эстэтычнага значэння. Нас кранаюць палкія радкі грамадзянскай лірыкі Цёткі, яе выдатныя сардэчныя вершы аб любві да роднага краю і народу, яе пранікнёныя творы аб мастацтве і жаночай долі, створаныя ёю маляўнічыя карціны прыроды і працы селяніна.

Алаіза Сцяпанаўна памёрла дачасна, на сорак першым годзе жыцця, не паспеўшы зрабіць усяго намечанага, поўнасцю развіць свае багатыя і рознабаковыя дараванні.

Выдатны паэт і грамадскі дзеяч, рэдактар і педагог, нястомны збіральнік народнай творчасці, чалавек з глыбокімі навуковымі інтарэсамі — такой паўстае перад намі Цётка. З яе твораў, пісем і успамінаў сучаснікаў мы ўяўляем яе — мужную, дзейную, адкрытую, з вясёлым смехам, з шчырым клопатам аб таварышу. Настойлівасць, сіла характару і вечная прага ведаў былі ўласцівы гэтай таленавітай жанчыне, выдатнай дачцы свайго народа.

М. БАРСТОК

Ці ведаеце, што...

...У Совецкім Саюзе на працягу адной мінуты вырабляецца: адзін самаход, дабываецца 100 тон газы, вырабляецца 12.000 м. баваўнянай тканіны, вырабляецца 200 пар мужскога абутку, 200 пар жаночага і 200 пар дзіцячага абутку.

...У Совецкім Саюзе штогод дабываецца 320 мільёнаў тон вугалю, у Англіі — 227 мільёнаў тон, а ў Польшчы 90 мільёнаў тон (1953 год).

...Совецкі Саюз ахоплівае паверхню 22 мільёны 271 тысяча квадратных кілометраў.

...У 1950 годзе ў Еўропе налічвалася 550 мільёнаў людзей. Гэтая колькасць састаўляе 23 прац. насельніцтва на зямным шары.

...Дзяржаўныя даходы абагульненай гаспадаркі Польшчы ў 1955 годзе складалі суму 105,3 мільярды зл., а даходы з палаткаў гаспадаркі неабагуленай складалі суму 6,2 мільярдаў зл.

...Самым глыбокім возерам у Польшчы, а таксама і ў сярэдняй Еўропе з'яўляецца возера Ганьча, якое знаходзіцца ў поўночнай частцы Сувальскага павета (ваяводства Беласток). Глыбіня яго — 108 метраў.

...Польшча падзелена на 19 ваяводстваў (у тым ліку два гарадскія ваяводствы: Варшава і Лодзь) і на 371 паветаў, з якіх 76 гэта гарадскія паветы (даныя з 1955 года).

Навікы навукі і тэхнікі

ПРАМАТОЧНЫ КАЦЁЛ

Першы прамысловы праматочны кацёл звышвысокіх параметраў пад маркай «ПК-12» створан калектывам Падольскага машынабудаўнічага завода ў садружнасці з вучонымі Цэнтральнага катлатурбіннага інстытута. Па сваіх тэхніка-эканамічных паказчыках ён рэзка адрозніваецца ад існуючых цеплавых агрэгатаў. Яго вышыня складае 30,5 метра і важыць ён больш 1.000 тон. У катле ажыццяўляецца прамы (прымусовы) ток вады, або, інакш, аднаразовы яе рух. У час гэтага адбываецца ўвесь працэс пераўтварэння: падагрэў вады да тэмпературы кіпення, атрыманне вільготнай, а затым і сухой насычанай пары і, нарэшце, перагрэў яе да звышвысокай тэмпературы. Рабочы ціск у агрэгаце дасягае 215 атмасвер, а тэмпература — 575 градусаў. Гэта дае магчымасць дасягнуць высокай прадукцыйнасці катла — 300 тон пары ў гадзіну.

За суткі ў топцы катла «ПК-12» будзе спальвацца 1.500 тон бурага вугалю — на 300 тон менш, чым трэба для звычайнага агрэгата сярэдняга ціску пры такой-жа прадукцыйнасці. Калі ўлічыць магчымасць устаноўкі новых катлоў на дзеючых электрастанцыях, то гэта дасць краіне штогод эканомію дзесяткаў мільёнаў тон вугалю.

НОВЫ ТРАКТАР.

На Харкаўскім трактарным заводзе пачынаецца серыйны выпуск новага прапашнога дызельнага трактара «ДСШ-14» Рухавік гэтай машыны знаходзіцца не спераду, а ззаду. Сярэдняя частка трактара складаецца з трубчатай рамы, прызначанай для розных навесных прылад. Дзякуючы гэтаму трактарыст добра бачыць міжрадкоўі, якія апрацоўваюцца, і выконвае ўсе работы без прычэпшчыка.

Новы трактар можна выкарыстоўваць пры апрацоўцы пасеваў гароднiны, кукурузы, буракоў і іншых сельскагаспадарчых культур.

ВОТАФОКС

Адным з сур'ёзных шкоднікаў сельскай гаспадаркі з'яўляецца клоп-чарапашка. Асабліва небяспечны ён для каласавых культур. Пашкоджаныя ім пасевы гінуць поўнасцю або даюць зерне, непрыгоднае для выпечкі хлеба.

Для барацьбы са шкоднай чарапашкай ужываліся не вельмі надзейныя механічныя, біялагічныя і агратэхнічныя спосабы.

Краснадарская краявая даследчая станцыя абароны раслін прапанавала для барацьбы з чарапашкай ужыць хімікат «вотафокс». Пры лабараторных даследах ён выклікаў стопрацэнтную гібель клапоў праз тры гадзіны і лічынак — праз 1 — 2 гадзіны пасля апылення. У палявых умовах пры дазіроўцы 40 кілограмаў прэпарату на гектар чарапашка была знішчана пасля 14 гадзін, калі поле апрацоўвалася аўтамабільнымі апрыскавальнікамі. Апыленне з самалёта (з разліку 30 кілограмаў на гектар) таксама прывяло да знішчэння ўсіх клапоў.

Вотафокс у сумесі с гербесідам «2-4ДУ» знішчае не толькі чарапашку і іншых насякомых, але нават пустазелле.

ЛЯКАРСТВА ДЛЯ ГАЕННЯ РАН

Урач Керчэнскага гарадскога процітуберкулёзнага дыспансера В. Лыскоў прапанаваў эфектыўны сродак для гаення ран. Гэта настойка са свежых пладоў сафоры японскай—дэкаратыўнай расліны, якая шырока распаўсюджана ў паўднёвай і сярэдняй паласах Совецкага Саюза.

Доследы паказалі, што новае лякарства паскарае загойванне ран і спрыяе аднаўленню эпітэлія. Настойка рэкамендуецца як знадворны сродак у выглядзе прымочак, тампонаў пры парарэктальных свішчах і для прамывання ран. Яе можна ўжываць для лячэння вострых і хранічных нагнаіцельных працэсаў, язваў, абсцэсаў, флегмон, апёкаў і г. д.

Міжнародны XXV кірмаш ў Познані

Праходзім цераз павіл'ён электратэхнічных і тэлерадыётэхнічных вырабаў, дзе мякка і ціха шумяць электрамашыны і маланкай страляюць даўжэзныя іскры з установак высокіх напружаняў. Уваходзім у павільён лёгкай прамысловасці. На парозе кожны спыняецца як зачараваны. Рознакаляровая гама шарсцяных, шаўковых і баваўняных тканін звісае ад столі да зямлі — ёсць тут каля 300 гатункаў тканін. Мэблі, вырабы хатняга ўжытку, сельскагаспадарчыя харчовыя вырабы, кансервы, віно, водкі, запаўняюць па берагі гэты вялікі павільён.

Гордасцю Польшчы на кірмашы з'яўляецца павільён цяжкай прамысловасці. Грукаюць 60-ці тонавыя станкі, стукаюць пнеўматычныя молаты. Сотні малых і вялікіх машын, — гіганты аб вазе да 100 тон апрацоўваючыя „дэталі" вага якіх дасягае некалькіх тон, колы паравозаў і вагонаў.

Хопіць тут успомніць, што ў гэтым годзе вырабляем на 370 тыпаў машын больш чым у мінулым годзе. Павільён цяжкай прамысловасці выклікае захапленне не толькі ў нас але і ў іншаземнікаў.

Праходзім далей. Перад польскімі павільёнамі, на выставачным пляцы, нашая чыгуначная прамысловасць і аўтамашыны.

Новасцю з'яўляецца гусенічны цягнік Д-35. Прыцягваюць зрок прыгожыя планёры і двухмесны спартовы самалёт „Бес". Над гэтымі экспанатамі ўзвышаюцца вежы кранаў, буравыя камплекты і шыі экскаватараў. Сёлета выстаўлена вялікая колькасць рознатыпных сельскагаспадарчых машын айчыннай вытворчасці. Асаблівую цікавасць сярод гандляроў Азіі і Далёкага Усходу выклікае нашая суднабудаўнічая прамысловасць і Цэнтральнае экспартнае прадпрыемства камплектных прамысловых аб'ектаў, якое дастаўляе дакументацыю і цэлыя прамысловыя аб'екты будавання нашымі спецыялістамі для заказваючых краін. Выстаўляем тут таксама 12 новых тыпаў караблёў і шэраг цікавых марскіх установак.

Польшча выстаўляе ў гэтым годзе звыш 30-ці тысяч экспанатаў. З'яўляецца гэта доказам нашых 12 гадовых дасягненняў, сведчанем прамысловай магутнасці нашай краіны, вялікага яе аўтарытэту на міжнароднай ніве.

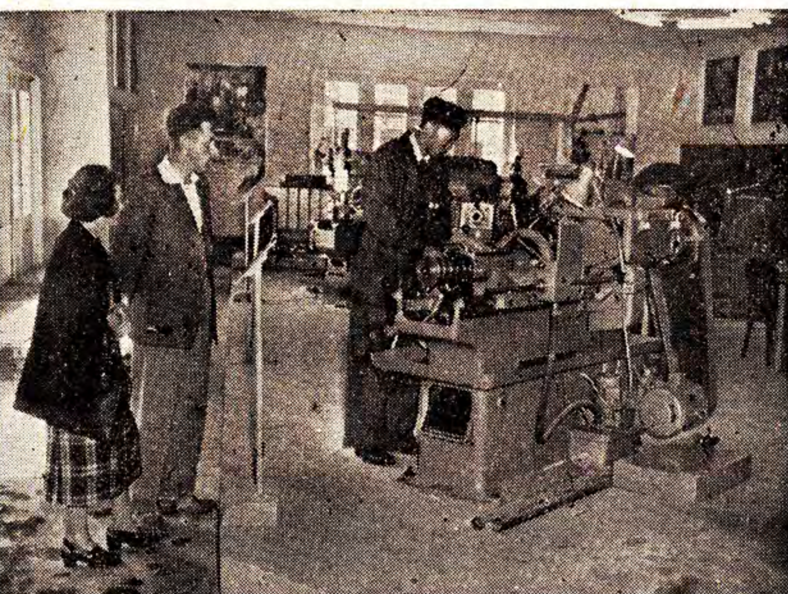
Найвялікшым заграгічным павільёнам з'яўляецца павільён Чэхаславакіі.

Праславутыя тэлевізары, „Сконды" і „Татры", цяжкія станкі і цудоўныя „Явы" экспартаваныя ў 124 краіны свету, тысячы іншых складаных апаратаў і ўстановак, ставіць чэхаў на адно з першых месц ва ўсім свеце.

А, што выстаўляе Захад? Найвялікшым заходнім выставачнікам з'яўляецца Федэратыўная Рэспубліка Германіі. Складаныя рэнтгенаўскія апараты і шпітальнае абсталяванне, фота-оптыка, станкі, аўтамашыны і сельскагаспадарчыя машыны — вось што хоча прадаваць ФРГ. Французы, англічане і італьянцы выстаўляюць сваю аўтамабілебудаўнічую, электратэхнічную, машынную і лёгкую прамысловасць.

Далёкія азіяцкія краіны — Індакітай і Народны Кітай паказваюць масу сыравіны прызначанай на вываз. Гэтае самае паказваюць краіны Блізкага Усходу, Ізраіль і інш. Варта тут успомніць, што Кітай упершыню выстаўляе навейшыя машыны айчыннай прадукцыі.

У кірмашы, разам з Польшчай, удзельнічае 37 дзяржаў усяго свету. Гэтыя дзяржавы прадстаўнічае 600 фірм такіх як: „Фят", „Мерцэдэ Бэнц" і інш. У мінулым годзе у Міжнародным кірмашы прыняла ўдзел толькі 24 дзяржавы. Плошча кірмашу дасягае 89 тысяч квадратовых метраў. Значна павялічыўся ўдзел у міжнародным кірмашы замежных фірм Захаду. У гэтым годзе Францыя мае 75 фірм, Вялікабрытанія 61 фірм, Бразілія 23 фірмы, а ў мінулым годзе была толькі адна фірма. Сведчыць гэта аб тым, што Пазнаньскія кірмашы карыстаюцца вялікай папулярнасцю ў гандлёвых асяроддзях усяго свету.

Павільён Кітайскай Народнай Рэспублікі.
На здымку: Фрагмент экспазіцыі машыннай прамысловасці.
ЦАФ. — фото — Кандрацкі

Умацаваная і безупынна ўзрастаючая роля Пазнанскіх міжнародных кірмашоў з'яўляецца вынікам росту палітычнага значэння Народнай Польшчы на міжнароднай ніве. Падтрымліваем гандлёвыя адносіны са звыш 70-ці краінамі.

Міжнародныя кірмашы, шматлікімі выставачнікамі, прызнаны як месца сустрэч Усходу з Захадам, месца навязвання кантактаў і пашырання гандлёвага абмену паміж народамі. У час кірмашу паглыбляецца міжнародны давер, практычна дэманструецца прынцыпы мірнага суіснавання і мірнага эканамічнага спаборніцтва. У кулуарах павільёнаў робяцца гандлёвыя пагадненні на мільёны злоты, долараў і рублёў.

Выходжу з Міжнароднага кірмашу ашаломлены. Горад шуміць гоманам усіх моў Еўропы. Пляцы застаўлены аўтамашынамі з таблічкамі — Парыж, Рым, Бруселя. Па-над тэрыторыяй кірмашу, высока ўгары стаіць шар з флагамі дзяржаў — удзельніц міжнароднага кірмашу, з голубам міру.

Прыпамінаюцца мне словы: Польшча ўжо перастала быць краінай беднай і заняпалай...

А.

Новыя шляхі

Шумна і радасна закончыўся навучальны 1955/56 г. Многа маладых людзей нашай краіны пакінула школу і ўжо як дарослыя ўступіла на новыя шляхі жыцця. Думкі іх ясныя, сэрцы палымяныя, поўныя надзеі. Дзверы ім адкрытыя ўсюды. Апошні вечар разам, і школу, дзе правялі шмат год, пакінулі назаўсёды.

Весела правадзілі такі апошні вечар 23 чэрвеня г. г. выпускнікі Беларускага Агульнаадукацыйнага ліцэя ў Бельску. Гэты вечар меў жывыя прыметы вечара дружбы. Палякі і беларусы супольна, весела і добра правадзілі час.

Заслуга ліцэя ў тым, што няма такіх, якія-б не атрымалі атэстата сталасці і, у сувязі з гэтым тым большая і шчырая радасць панавала ў час развітання.

Гаворачы аб Беларускім Агульнаадукацыйным ліцэі ў Бельску, нельга не ўспомніць пра яго дырэктара гр. Кастыцэвіча, які кіруе школай з часоў яе ўзнікнення ў 1949 годзе. Праз шматлікія цяжкасці, шляхам ахвярнай самаадданай працы ён, як дырэктар, дабіўся высокага навучальнага і дысцыплінарнага ўзроўню школы, якая з'яўлялася і з'яўляецца яго гордасцю і радасцю.

Ад часу свайго сарганізавання, школа ўжо 4 разы дала выпускнікоў, шмат якіх вучыцца далей.

Перад выпускнікамі гэтага года як і мінулых гадоў стаіць асабліва адказная і важная задача: быць носьбітамі беларускай культуры, развіваць і распаўсюджваць яе, прапагаваць традыцыі супольных змаганняў беларускага, польскага, украінскага і іншых народаў, за свабоду.

Якія-ж планы і намеры маюць сёлеташнія выпускнікі Беларускага Агульнаадукацыйнага ліцэя ў Бельску. Ёсць іх 47 чалавек. 19 з іх у час сваёй вучобы, праходзілі яшчэ і педагагічны курс і цяпер ідуць працаваць у якасці настаўнікаў. Панясуць яны святло веды ў беларускую вёску, беларускаму селяніну.

— Мы моцна спадзеемся на вас, на вашу працу сярод людзей — сказаў, звяртаючыся да будучых настаўнікаў, сакратар Павятовага камітэта ПАРП тав. Цыунчык.

23 выпускнікі ідуць далей вучыцца ў рознастайныя вышэйшыя навучальныя ўстановы краіны. 16 чалавек выказала жаданне паступіць на аддзяленне беларускай філалогіі пры Варшаўскім універсітэце.

*

Вялікія дасягненні мае таксама і Беларускі Агульнаадукацыйны ліцэй у Гайнаўцы. У гэтым годзе ён дае 17 выпускнікоў.

Заканчэнне навучальнага года ў Гайнаўцы было вельмі ўрачыстае. Апрача прамовы дырэктара школы, пасла ў сейм тав Сарокі, выступілі вучні з дэкламацыямі, песнямі і танцамі. Развітанне з выпускнікамі было вельмі хвалюючым і ўрачыстым.

В. Л.

10.000 літраў малака

Члены сельскагаспадарчага кааператыва ў Храбалах — Бельскага павета ўжо ў чэрвені выканалі план нарыхтовак мяса. На жнівень яны закантрактавалі 6 свіней і 2 бугаі.

У гэтым кааператыве таксама добра адбываецца дастава малака дзяржаве Каапераратыўшчыкі ў кожны месяц дастаўляюць яго да злеўні больш 10 тысяч літраў. У красавіку г. г. кааператыўшчыкі за продаж малака атрымалі каля 18 тысяч злоты.

Б.

Нашы **карэспандэнты** **і чытачы** *пішуць*

ХТО-Ж З НАС НЕ ХОЧА ЛЕПШ ЖЫЦЬ

Кожны чалавек ці то ў горадзе, ці ў вёсцы, у вольных ад працы хвілінах, любіць памарыць.

У яго марах, пераважна выступае адна праблема, а менавіта — жаданне паляпшэння дагэтуляшняга жыцця, жаданне зрабіць яго цікаўшым, прыгажэйшым.

Такія мары, гэта добрая з'ява таму, што яны заахвочваюць людзей да лепшай, актыўнейшай працы, даюць гарантыю лепшай будучыні.

Адны людзі мараць аб тым, каб у іх вёсцы як найхутчэй правялі электрычнае святло, радыёфікавалі, пабудавалі кіно. Другія мараць аб дыпломе інжынера, лекара; а яшчэ другія хочуць жыць і працаваць у сельскагаспадарчым кааператыве, так як жывуць іх браты ў калгасах Совецкай Беларусі.

Жыхары вёскі Мелешкі, Беластоцкага павета маюць таксама свае мары. Напрыклад: мараць яны аб тым, каб ПЗГС у Беластоку дадумаўся сарганізаваць у іх спажывецкую краму, у якой можна было-б купіць прадукты народнага спажывання.

Дагэтуль жыхары Мелешкаў каб купіць розную дробязь мусяць ісці ў Гарадок, адлеглы 7 кілометраў ад вёскі.

Ці гэтыя мары рэальныя, ці можна іх ажыццявіць? Мне здаецца, што можна.

А. НЕСТЭРЧУК

Бывае і так

У нашай вёсцы Плёскі, пав. Бельск, ёсць бібліятэка, якая як звычай, заўжды нядзейна. Бібліятэкар або недзе п'е ў вёсцы, і лёгкадумна адносіцца да сваёй працы. Ён ніколі не адчыняе е ў тыя гадзіны, ў якія павінна быць адчынена.

Жыхары нашае вёскі просяць каб зацікавіўся асобай бібліятэкара і яго бяздзейнасцю Аддзел асветы Прэзідыума ПРН у Бельску.

Чытач з Плёсак

Ці-ж няма рады?...

Ёзік Аніщчук з Забалоцця, Семятыцкага павета мае 11 гектараў зямлі і жыве не дрэнна. Аніщчук у мінулым годзе не выканаў пастаўкі мяса і ў гэтым годзе таксама не хоча. Частыя гутаркі з ім, старшыні ГРН ў Жэрчыцах — не намагаюць.

Аніщчук кажа, што яму цяжка выканаць план паставак мяса Аднак быка, які важыў 1 000 кілограмаў — Аніщчук бясправуна завёў на торг у Боцькі і прадаў. А мо'-б так Прэзідыум ПРН у Семятычах пацікавілася гэтай справай.

Б.

Па прыкладу сваіх дзяцей

Хто толькі быў у школе ў Мілейчыцах (Семятыцкі павет) той не мог не захапляцца яе прыгожасцю, чысцінёю і парадкам. Падлога ў яе паркетная, класы прасторныя і светлыя. Вучні калі прыходзяць у школу знімаюць абутак і накладаюць на ногі тапачкі. Загадчык школы гр. Ян Знайдзінскі выхаваў ва ўсіх вучняў пачуццё прыгажосці. Усе яны пільнуюць чыстаты і парадку. На калідорах, і ў класах не сустрэнеш раскіданай паперы, смецця.

Жыхары Мілейчыц вельмі добра гавораць аб загадчыку школы гр. Зайдзінскім. Многа гавораць аб тым, як ён заахвоціў пажылых людзей з бацькоўскага камітэта браць удзел у мастацкай самадзейнасці.

А было гэта так. Аднойчы бацькам вельмі спадабалася адыграна іх дзяцьмі пастаноўка. Аб гэтай справе бацькі гаварылі і на сходзе ў школе. Вось тады загадчык школы патрапіў заахвоціць бацькоў да мастацкай самадзейнасці.

Заклікі Яна Зайдзінскага адобрылі бацькі. Адобрыў Старшыня бацькоўскага камітэта 50 гадовы млынар Аляксей Чайкоўскі.

— Я абавязкова буду браць удзел у пастаноўцы. Толькі мне будзе цяжка вывучыць на памяць сваю ролю. Ведаеце, гады...

Сваё жаданне, браць удзел у мастацкай самадзейнасці выказалі таксама гр. гр.: Чэслаў Шчэпаноўскі, Уладзімір Пракаповіч, Казімір Клапатоўскі і Багуміла Казлоўская.

Мінула некалькі дзён і ўсе члены бацькоўскага камітэта сталі перапісваць свае ролі, а потым вучыцца іх на памяць.

Аляксея Чайкоўскага ў млыне можна было спаткаць седзячага на мяшку жыта ці мукі і нахіленага над сшыткам. Можна яго было бачыць таксама робячага якіясь цікавыя міны і гаворачага бышцам да сябе самога. Гэта Аляксей Чайкоўскі трэніраваўся, таму, што яго роля была вельмі адказная адвображваў ён кулака

Янка Галімскі працуе загадчыкам магазіна пры кафлянай фабрыцы. Ён адвображваў ролю хістаючагася селяніна які не ведаў як лепш будзе зрабіць. Быць членам сельскагаспадарчага кааператыва, ці далей гаспадарыць адпаасобна. І ён таксама ходзячы па магазіне вывучваў сваю ролю.

Уладзімір Пракаповіч мае шасцёра дзяцей Найстарэйшы яго сын Ігар вучыцца ў 6-тым класе. Ён найлепш за ўсіх у школе, дэкламуе вершы. Калі яго бацька вывучаў сваю ролю, ён часценька яго папраўляў, гаварыў, дзе трэба павысіць тон, дзе трэба ўсміхацца.

Нядаўна бацькі школьнікаў выступілі на сцэне з пастаноўкай „Запрагай каня". Паглядзець пастаноўку сабралася многа жыхараў Мілейчыц. Усе яны захапляліся ігрою артыстаў з бацькоўскага камітэта. Цяпер гэтыя „артысты", (іх так называюць у Мілейчыцах) рыхтуюцца паехаць са сваёй пастаноўкай у Кляшчэлі і Семятычы.

М. Х.

Вынікі спаборніцтва па вярбоўцы сталых чытачоў „Нівы"

У 11 нумары нашага штотыднёвіка быў аб'яўлены вялікі конкурс па вярбоўцы сталых чытачоў „Нівы". Падаем вынікі конкурсу:

I — узнагароду — скураны партфель атрымоўвае гр. Янка Палоцкі з Міхалова, Беластоцкі павет, які завербаваў 104 новых падпісчыкаў.

II — узнагарода — будзільнік, атрымоўвае гр. Янка Сычэўскі — Арэшкава, Гайнаўскі павет. Завербаваў 93 падпісчыкаў.

III — узнагароду атрымоўвае гр. Уладзімір Колас — Мілейчыцы, Семятыцкі павет. Зверфбаваў 63 падпісчыкаў.

Кніжныя ўзнагароды атрымоўваюць: Аляксей Філіповіч — Новаберазова, Гайнаўскі павет.

Ніна Бура — Шымкі, Беластоцкі павет.

Міхась Андрэюк — Плёскі, Бельскі павет.

Кастусь Вязоўскі — Алексіны, Беластоцкі павет.

Уладзімір Пятручук — Чыжыкі, Гайнаўскі павет.

Зіна Тамашук — Дэпіскі, Бельскі павет.

Лявонь Штарнаш — Хілімоны, Гайнаўскі павет.

Усім удзельнікам конкурсу рэдакцыя „Нівы" горача дзякуе за актыўны ўдзел у ім, і за распаўсюджванне штотыднёвіка ў нашых мясцовасцях.

Дарагія Грамадзяне! Просім працягваць далей распаўсюджванне „Нівы".

ХАРАСТВО БЕЛАСТОЧЧЫНЫ

У поўночнай частцы нашага ваяводства, у Сувальскім павеце, знаходзіцца найвялікшае возера Беласточчыны — Вігры. Навокал абрамляюць яго маляўнічыя лясы і ўзгоркі. Яго воды ахопліваюць амаль 20 квадратных кілометраў, а глыбіня яго дасягае 73 метраў. Здаўня, возерам Вігры і ваколіцамі цікавяцца тысячы турыстаў і адпачываючых.

Агульны від возера Вігры.

На так званай Лысай Гары, пабудавана прыгожую турыстычную базу і байдаркавую прыстань.

Турыстычны сезон у поўным разгары. Добрае надвор'е, бязмежная сіньва азёрных водаў у якіх глядзяцца ўзбярэжныя лясы, заахвочвае да вандравання сярод востраваў і заліваў. Турыстычныя базы ПТТ-К змяшчаюць 125 турыстаў.

Ад возера Вігры пачынаецца турыстычны шлях, які праходзіць па маляўнічай, чароўнай рэчцы Чорная Ганьча па Аўгустоўскім канале аж на азёры Аўгустоўскага прыазер'я і ў Аўгустоў. Аўгустоўшчына з'яўляецца адным з найбольш маляўнічых куткоў не толькі Беласточчыны, але таксама і Польшчы. Варта яе пазнаць.

Тэкст і здымкі:
А. ОМІЛЬЯНОВІЧ

Турысцкая база ПТТ-К іначай званая „Новай" над возерам Вігры.

Добрая ініцыятыва

Наш сельгаскааператыў у Чыжах, Гайнаўскага павета, з'яўляецца вядомым ва ўсім ваяводстве. Асаблівых поспехаў у нашым кааператыве дабілася моладзь, якая за сваю добрую працу здабыла пераходны сцяг Ваяводскага праўлення ЗМП і атрымала 5 тысяч злоты грашовай узнагароды. Такія як Рыгор Тымашук, Данка Багушэвіч, Надзя Міхалюк, Якуб Шышкевіч і шмат іншых, якія вылучыліся ў ЗМП-оўскай працы, атрымалі індывідуальныя ўзнагароды ў форме купонаў на адзенне або сукенку.

Нашай ЗМП-оўскай арганізацыяй кіруе Данка Багушэвіч, якая не шкадуючы намаганняў ані сіл, ўзняла нашую арганізацыю на належную ступень. Вялікі ўклад у выхаванне нашае моладзі ўнеслі таксама настаўнікі, а асабліва важатая піонерскага атрада гр. Станіслава Вальчак.

Створан у нас гурток мастацкай самадзейнасці, які нягледзячы на шматлікія цяжкасці, дабіваецца штораз новых поспехаў. У выкананні гуртка жыхары нашае вёскі часта слухаюць беларускія, польскія і рускія песні, аглядаюць рэгіянальныя танцы, тэатральныя пастаноўкі. На павятовым аглядзе ў Гайнаўцы наш гурток заняў трэцяе месца.

Зараз Чыжаўская моладзь ужо не ўцякае ў горад. Ясна бачыць свае перспектывы ў супольнай працы, на супольнай, калектыўнай гаспадарцы.

ВАСІЛЬ ЧЫГАНОЎ
Чыжы
пав. Гайнаўка

Па слядах неапублікаваных лістаў

Гр. Паўло Семянюк, з. Рэпіск, пав. Гайнаўка ў сваім лісце ў рэдакцыю пісаў, што ў яго вёску ўжо шмат часу як не прыязджае кінаперасоўка, хоць усе ўлады абяцаюць, што ўжо хутка прыедзе. Цягнецца так ужо даўно.

Па гэтай справе рэдакцыя звярнулася ў Акруговае праўленне кіно ў Беластоку, дзе паведамілі, што вёска Рэпіскі ахоплена планам і зараз даязджае туды кінаперасоўка.

АГАФОН АБРОТКА Ў ЛЯСАНЦЫ

Прыбыў ПКС-ам зранку.
Кандуктару дзякаваў.
Хутка пайшоў у Лясанку
Пакуль — да пабачання.

Агафончык, на цагельні
Свайго дзядзьку напаткаў
Хадзіў узрадаваны вельмі,
Усё ўвакола аглядаў.

Тэхнікаю дзівавайся
Аглядаючы машыны.
— Чаму стаяць? — запытаўся, —
Што ў вас цяпер, перапынак?

— Ужо яны стаяць тут годы,
У нас тэхніка ручная.
— Гэта вам прыносіць шкоду —
Агафончык навучае.

АДКАЗЫ РЭДАКЦЫІ

ЧЫТАЧ З МІХАЛОВА. — Аб тым, што Вы пісалі — мы паведамілі Ваяводскі саюз працоўных кааператываў ў Беластоку, які справу ўладзіць.

Чытайце і распаўсюджвайце „Н

АБ'ЯВЫ

КАЛЕКТЫЎ РАБОТНІКАЎ
цагельнага завода ў Лясанцы, Беластоцкага павета

з жалем наведамляе
аб смерці 1 камплета імпартаваных машын да вырабу цэглы

Прычынай смерці з'яўляецца Беластоцкае прадпрыемства прамысловай вытворчасці, якое недастаткова аб іх клапацілася.

Пахаване машын адбудзецца на панадворку цагельні, дзе яны стаяць і іржавеюць ад 3 гадоў.

ДЫРЭКТАР
цагельнага завода

ПРАЎЛЕННІ СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧЫХ КААПЕРАТЫВАЎ І ПРАЦАЎНІКОЎ ПЗГС Беласточчыны

ПАВЕДАМЛЯЕМ

што неабходна трэба браць з сабой па некалькі кілаграмаў хлеба і сала таму, што ў нас даводзіцца доўга чакаць на запасовыя часткі да машын.

ДЫРЭКТАР
Ваяводскай цэнтралі „заопатжэння" сельскай гаспадаркі ў Граеве

Шукаем добрага лесніка
які патрапіць злавіць у час крадзяжу лесу
хоць аднаго грамадзяніна
з грамады Рудня Беластоцкага павета.

Гэтага лесу ўжо там мала засталося, так што злавіць няцяжка.

Заявы прымае лясніцтва ў Гаранімаве.

Працаўнікі Мельніцкага прадпрыемства мясцовай прамысловасці будаўнічых матэрыялаў (павет Семятычы)

шукаюць чалавека

які ў гэтым прадпрыемстве забяспечыць знosныя ўмовы працы і жыцця.

У нас трэба ўставіць вентылятары, выдаць маскі, забяспечыць у пасёлку сталы доплыў свежае вады і абавязкова замяніць кіркі навейшымі машынамі.

Такому чалавеку калектыў прадпрыемства абяцае ў гонар выставіць вялікі помнік з найбялейшай крэйды.

РАДА „ЗАКЛАДОВА"
прадпрыемства

ГРАМАДСКАЙ РАДЗЕ НАРАДОВАЙ у Гарадку

ПАТРЭБНЫ СТАРШЫНЯ
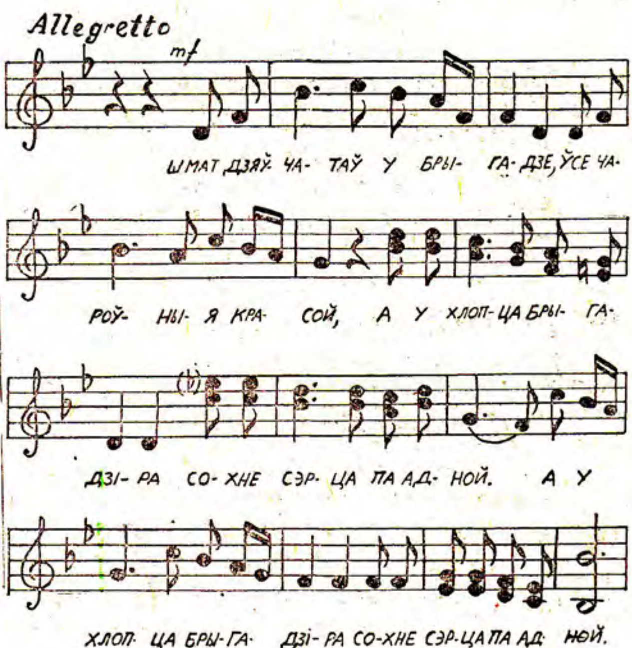
які ўладзіў-бы справы рамонту будынка на аптэку. Рамонт вядзецца ўжо другі год.

Заявы накіроўваць у Павятовую раду нарадовую ў Беластоку на рукі Старшыні тав. Стжалкоўскага.

Хто знайшоў новыя чаравікі, якія мне хтосьці сцягнуў з ног, калі вяртаючыся з вёскі Заячак да хаты, адпачываў я ў рове. Прысланць на адрас: вёска Плёскі, Бельскі павет, Старшыня сельскагаспадарчага кааператыва

Песня пра лён

Словы: А. Русака *Музыка: П. Падкавырава*

Шмат дзяўчатаў у брыгадзе,
Усе чароўныя красой,
А ў хлопца-брыгадзіра
Сохне сэрца па адной. } 2 разы

Узрасціла лён дзяўчына,
І шуміць ён, нібы гай, —
Запрашаюць у сталіцу
За багаты ураджай. } 2 разы

Дрэмле вечар, месяц свеціць,
Над ракой заціх аір.
Да той хаты, што пад клёнам,
Падыходзіць брыгадзір. } 2 разы

— З добрым вечарам, Настуля!
Прывітанне і паклон!
Можа выйдзеш ты на ганак,
Запытаць хачу пра лён. } 2 разы

Сэрца з сэрцам гаварыла
Цеплынёю шчырых слоў.
Пачалі пра лён гаворку,
А звярнулі на любоў. } 2 разы

А за лесам па-над рэчкай
Занімаецца зара,
І няма канца гаворцы,
А расходзіцца пара. } 2 разы

Ой ты, лён, густы, высокі,
Валакністы даўгунец!
Ой ты, ночка, працягніся,
Пасядзі яшчэ, хлапец! } 2 разы

ДНІ МОРА

Кожны год святкуем мы Дні мора і правільна. Калі маем пяцісоткіламетравыя вароты да сіняга Балтыйскага мора то і пасвяткаваць не грэх. Цяпер мы ў нікога не пытаем дазволу паплаваць. Па нашым моры да нас плывуць залацістыя апельсіны, бурштынавыя лімоны, духмяная кава і ўсякая ўсячына.

У Дні мора, пра прыморскія гарады гаварыць не буду — у іх вады хапае. У Кракаве і Варшаве, Вісла цячэ, у іншых гарадах якая-небудзь Одра знаходзіцца, у трэціх кавалак возера, а ў нас кукіш з маслам.

Бялку нашу вераб'і ўброд пераходзяць, ну і паспрабуйце тут павесяліцца ў Дні мора.

Цяжка нам даводзіц- гэтыя Дні без вады ы не паддаемся і а святкуем. У Дні мора на вуліцах кніжкі прадаем, у якіх аб моры панапісвалі людзі, каторыя ў ім купаліся. Януш Мейснэр нават пад ваду лазіў, калі пісаў „Каркасы", вядомы твор чалавека, цікавасць глыбока зацягвае.

У гэтым годзе на Дні мора да нас прыехалі матросы і рыбакі каб нам пра мора расказаць, а мяне крыўда бярэ.

Уявіце сабе толькі добра грамадзяне — калі-б у нас рака сучасная была, налавілі-б мы рознай рыбы і дарагіх гасцей рыбачкоў за стол пасадзілі-б. А на стале паставілі-б лінька тлустага, падпечанага, карпа ў памідоравым соусе, карася са смятанкай, а каму па смаку, то квашаніну са шчупачкамі падсунулі-б. Пры гэтым сказалі-б так: ешце дарагія госцікі, мы не так як вы, з вады выцягваеце толькі вэнджаную або замарожаную траску, наступным разам мы і селядцамі пастараемся пачаставаць.

І яшчэ мне крыўдна за гэта, што не кожны ў нас Дні мора разумее. Напрыклад трэба было-б у горадзе плакаты развесіць з рыбкай зразумела, каб там плотка, лешч або селядзец былі намаляваны, а то нашыя жыхары хутка забудуць як добрая рыба выглядзіць.

І да загадчыка рыбным магазінам пры рынку Касцюшкі прэтэнзію маю. Што рыбы ў яго няма, то бог яму прабачыць (але мы ў ніякім выпадку), а вось чаму на Дні мора ён вады не наліў у басейн, які за вакном зроблены. Прыйшоў-бы я з сынам туды, мы на ваду ў басейне вянкі пусцілі-б, на адной назе паскакалі-б і свята таксама адчулі-б.

А потым мы вянкі з вады выцягнулі-б, на галаву загадчыку склалі-б за заслугі, што апроч траскі іншай рыбы нам не паказвае.

Я ўласна, ад рыбнага магазіна многа не патрабую. Ведаю пра цяжкасці з рыбай. У біблії чытаў, як рыбакі рыбу ў возеры лавілі і злавіць не маглі. Тады Ісус прыйшоў, загадаў яшчэ раз сеці закінуць і выцягнулі яны рыбы процьму і цудам гэта назвалі.

Відавочна Ісус з Назарэта быў рыбаком-стаханаўцам. Вось-бы нам такога рыбака, ён-бы на Дні мора нас без рыбы не пакінуў-бы.

Дзядзька Ляволь

З НАРОДНАГА

Адна галавешка і ў печы не гарыць, а дзве і ў полі палаюць.

Атаўка — сену прыбаўка, ды не ўмеў скасіць Саўка.

Акуратная рэч акуратных людзей любіць.

УВАГА ЧЫТАЧЫ!

Рэдакцыя штотыднёвіка „Ніва" арганізуе вялікі літаратурны конкурс пад загалоўкам „Ці ведаеш пісьменнікаў Беларусі?".

Ужо пачынаючы з наступнага нумару, будзем змяшчаць здымкі нашых беларускіх пісьменнікаў (у кожным нумары адзін). Такіх здымкаў будзе ўсіх дзесяць. Заданнем чытача будзе: адгануць прозвішча і імя пісьменніка, звесткі аб яго жыцці; якія творы гэтага пісьменніка чытаў, ці падабаліся, а калі так, то чаму.

Апрача таго ў кожным нумары будуць купоны, якія трэба запаўняць і дасылаць у рэдакцыю.

Аб узнагародах прызначаных рэдакцыяй „Нівы" і падрабязныя інфармацыі прачытаеце ў наступным нумары.

РЭДАГУЕ КАЛЕГІЯ Адрас рэдакцыі: гор. Беласток, вул. Кілінскага 7/1. Тэлефоны: Гал. рэдактар і сакратарыят 25 89, аддзелы рэдакцыі 36 43. Умовы падпіскі: на 6 месяцаў — 15 зл 60 гр, на 3 месяцы — 7 зл 80 гр. Падпіску прымаюць паштовыя ўстановы і пісьманосцы. Konto NBP I Oddz. Miejski Nr 102-7-161 w Białymstoku.
Паліграфічнае прадпрыемства ў Беластоку Т-7-1757